Biblioteca Centrală Regională Hunedoara-Deva

Proletari din toate ţările, uniţi-vă!

VEAC NOU

Organ al Consiliului General A.R.L.U.S.

ANUL XII NR. 20 | VINERI 18 MAI 1956 | 4 PAGINI, 25 BANI

In acest număr:

I. Kojevnikov: Cărţile romîneşti în U.R.S.S.
Ion Vasilescu: Viaţa muzicală în Uniunea Sovietică.
(pag. II)
Florica Sava: In sprijinul rezolvării problemelor producţiei
V. A. Baum: Pe calea folosirii energiei solare.
M. Sigler: In vizită la Lidia Korabelnikova.
(pag. III)
Radu Ţiulescu: O contribuţie preţioasă la apărarea păcii
Pentru întărirea prieteniei şi colaborării franco-sovietice.
(pag. IV)

Imprumutul construcţiei paşnice

A fost publicată hotărîrea Consiliului de Miniştri al U.R.S.S. privitoare la lansarea Imprumutului de stat pentru dezvoltarea economiei naţionale (emisiunea 1956).

Impreună cu veniturile obţinute de la întreprinderile şi organizaţiile economice de stat, care constituie uriaşa majoritate a resurselor bugetare, şi cu depunerile mereu crescînde ale populaţiei la casele de economii, veniturile realizate de statul sovietic din împrumuturi sînt îndreptate spre continua întărire a puterii economice a U.R.S.S., spre mărirea bogăţiei sale obşteşti şi spre ridicarea nivelului de trai material şi cultural al poporului.

Imprumuturile sovietice de stat se disting prin caracterul lor popular şi reprezintă o expresie a luptei paşnice a poporului sovietic pentru construirea comunismului. Economiile băneşti subscrise de oamenii sovietici la împrumuturile de stat în perioada antebelică au contribuit la înfăptuirea programului de transformare a ţării sovietice într-o ţară înaintată din punct de vedere economic, într-o mare putere industrială. Imprumuturile lansate în timpul Marelui Război pentru Apărarea Patriei şi în anii următori au ajutat la distrugerea ocupanţilor fascişti, la refacerea şi dezvoltarea economiei.

Imprumuturile de stat sovietice constituie de asemenea un însemnat izvor de venituri pentru populaţie. In cursul celui de al cincilea plan cincinal, populaţia a primit pentru obligaţiile ieşite la sorţi şi pentru cele amortizate 43,6 miliarde ruble. Numai suma prevăzută a fi plătită populaţiei pentru împrumuturi în cursul anului curent reprezintă 14 miliarde de ruble, faţă de 4,9 miliarde ruble cît era în 1951. Anul acesta, vor avea loc 27 trageri cu cîştiguri la diversele împrumuturi, precum şi 6 trageri de amortizare.

Noul împrumut de stat sovietic este menit să îndrepte economiile băneşti ale populaţiei spre finanţarea măsurilor de dezvoltare continuă a economiei sovietice, prevăzute în Directivele pentru al şaselea plan cincinal adoptate de Congresul al XX-lea al P.C.U.S. El va contribui la înfăptuirea sarcinilor principale ale cincinalului, care constau în a asigura pe baza dezvoltării cu precădere a industriei grele, a progresului tehnic neîntrerupt şi a ridicării neîncetate a productivităţii muncii, o continuă şi puternică dezvoltare a tuturor ramurilor economiei naţionale, în a realiza un avînt rapid al producţiei agricole şi a obţine, pe această bază, ridicarea considerabilă a bunei stări materiale şi a nivelului cultural al poporului.

Oamenii sovietici sînt hotărîţi ca şi pe calea subscrierii la împrumut, să ajute la înfăptuirea măreţului program de construire a comunismului.

In hotărîrea cu privire la noul împrumut de stat, se arată că suma lui reprezintă 32 miliarde de ruble, el fiind lansat pentru o perioadă de 20 ani. Dobînda de 2 la sută pe an pentru toată durata lui se va plăti deţinătorilor obligaţiilor sub formă de cîştiguri prin trageri la sorţi. Vor avea loc cîte 2 trageri pe an. In următorii 20 de ani, vor ieşi la sorţi 25 la sută din obligaţii, celelalte urmînd a fi amortizate la valoarea nominală prin trageri în decurs de 15 ani, începînd din 1961.

Subscrierile la împrumut sînt strict facultative. A fost stabilit cuantumul maxim al obligaţiilor ce se pot subscrie în raport cu salariul. Vărsămintele în contul împrumutului pot fi efectuate deodată sau prin cote eşalonate pînă în martie 1957.

Apreciind însemnătatea generală, de stat a noului împrumut, precum şi avantajele personale pe care le oferă, oamenii sovietici — muncitorii, ţăranii, intelectualii — au întîmpinat lansarea lui cu multă însufleţire.

Incă din ziua de 14 mai, cînd a fost dată publicităţii hotărîrea privitoare la împrumut, au şi început subscrierile în toate colţurile Uniunii Sovietice. Muncitorii din Moscova, Leningrad şi alte oraşe, ţăranii colhoznici din multe regiuni s-au adunat în mitinguri, pentru a afla condiţiile împrumutului şi a-şi rezerva numărul dorit de obligaţii. „In al şaselea cincinal — spune la miting muncitorul Frantov din Moscova — a fost trasată sarcina ca pe baza creşterii puternice a tuturor ramurilor economiei naţionale, să se obţină o însemnată ridicare a nivelului de trai material şi cultural al poporului sovietic. Noul împrumut serveşte la îndeplinirea cu succes a sarcinilor trasate de partid". Subscriind la împrumut, colhoznica Donţova din colhozul „Puti k rassvetu" din regiunea Oriol a spus: „Ofer cu bucurie statului economiile mele, pentru ca patria noastră să se întărească şi să înflorească". Aceste cuvinte exprimă gîndurile tuturor oamenilor sovietici. Ei consideră subscrierea la împrumut ca o cauză patriotică, de interes naţional şi participă la ea manifestîndu-şi strînsa unitate în jurul partidului şi guvernului, hotărîrea de a obţine noi succese în opera de construire a comunismului, de întărire a păcii şi prieteniei între popoare

Intr-o uzină fruntaşă

Colectivul uzinei „Insurecţia din Ianuarie" din Odesa produce cîteva tipuri de macarale grue pentru construcţii şi pentru alte ramuri ale economiei naţionale. De doi ani, uzina ocupă primul loc în întrecerea socialistă a întreprinderilor din Ministerul Construcţiei de Maşini de Transport al U.R.S.S. Uzina a primit Steagul Roşu al Consiliului de Miniştri al U.R.S.S.

In clişeu: lăcătuşii-montori Piotr Vasilenko (stînga) şi Ivan Kamennii montează cercul de rulare la un automobil de cinci tone.

Privighetori cărunte

— Aveţi un bilet în plus?

— Nu aveţi un bilet de rezervă?

— Cine mai are un bilet?

Un bilet în plus. Aceasta e întrebarea orei 7 seara la Moscova. E ora deschiderii teatrelor şi a sălilor de concerte. Şi întrebarea de mai sus poate fi auzită la uşile tuturor sălilor unde se dau spectacole ce se bucură de un succes deosebit. Iar afişele Moscovei anunţă în fiecare săptămînă noi concerte şi piese de teatru a căror măiastră interpretare le asigură cele mai frumoase succese. Afişele Moscovei! Cred că de-am aduna toate afişele concertelor şi spectacolelor Moscovei dintr-o singură săptămînă, ne-am trezi în faţa unei originale cărţi despre istoria artelor aparţinînd popoarelor de pe întreg pămîntul. Dar iată că între aceste afişe a apărut unul care anunţa un concert cu totul neobişnuit. Şi la concertul acesta, întrebarea despre „un bilet în plus" a fost pusă cu o perseverenţă rară. Intîrziaţii, cei care nu apucaseră să-şi cumpere din vreme bilete, se agitau în faţa sălii de concert, acostînd fericiţii cu biletul în mînă.

— Aveţi un bilet în plus?

Sala era plină. Pe scena largă — 40 de bărbaţi şi femei. Cel mai tînăr dintre ei a trecut de 50 de ani, cel mai bătrîn se apropie de 80. Feţe de bunici şi bunicuţe.

Cine a citit povestirea „Ceapaev" de Dmitri Furmanov va recunoaşte oamenii aceştia. Cine-şi aminteşte cuvintele lui Vladimir Ilici Lenin despre eroicii textilişti din Ivanovo-Voznesensk, va înţelege ce inimă bate în pieptul lor.

— Al treilea din dreapta: îl vezi? — Il aud pe vecinul meu vorbind tînărului de alături. — Bărbatul acela cu fruntea înaltă de lîngă cel cu ochelari. E Nikolai Naidanov, secretarul primului soviet creat în Ivanovo-Voznesensk în 1905... In faţa lui, bătrînica aceea mărunţică, cu gulerul de dantele albe, cu părul cărunt strîns într-un coc la spate, e Olga Alekseevna Belova... Nu de mult, pentru activitatea ei revoluţionară i s-a conferit Ordinul Lenin. Am cunoscut-o acum 50 de ani. Pe atunci, era deja comunistă „veche". A intrat în partid în 1893. Şi în multe greve şi demonstraţii ale textiliştilor am văzut-o în fruntea coloanei.

Sînt bărbaţi şi femei. Cei mai mulţi dintre ei, veterani a trei revoluţii, ostaşi supravieţuitori ai legendarei divizii condusă de Ceapaev. Mulţi îşi amintesc de anii războiului civil, de memorabilele mitinguri ale textiliştilor, cînd muncitorii Ivanovo-Voznesensk-ului formau din rîndul lor detaşamente eroice despre care de atîtea ori avea să scrie Lenin. Printre ei se aflau şi comisarii activişti de partid I. Lomp, P. Sier, N. Babaşev, E. Smirnova, T. Efimova, prezenţi astăzi printre cei 40 de pe scenă.

Sînt oameni pe care vîrsta înaintată i-a trimis la odihnă. Le-a cerut să depună armele şi să culeagă în linişte roadele cu care e atît de plină toamna vieţii. Ar trebui să-şi petreacă ultimii ani în tihnă. Intr-un colţ retras din însorita Crimee, ori de pe ţărmul Abhaziei. Dar în piepturile lor bat inimi tinere. Aceleaşi inimi care au zvîcnit puternic în iureşul atacurilor, aceleaşi inimi care s-au înflăcărat în timpul mitingurilor ce arătau maselor ţărăneşti drumul colectivizării. Au refuzat tihna meritată. Sînt 40 de inşi. S-au adunat cu toţii şi au format un cor, poate cel mai original cor din cîte există pe întreg pămîntul. Cutreieră Ţara Sovietică cîntînd cîntecele din ilegalitate, imnurile Revoluţiei din Octombrie, marşurile războiului civil. Printre cîntece, bătrînii îşi povestesc amintirile. Cu vocea tremurîndă, Efim Afanasievici Cetverikov, povesteşte despre felul cum trăiau muncitorii Ivanovului acum 50 de ani... Cum munceau cîte cincisprezece ore pe zi, cum locuiau cîte douăzeci într-o cameră, cum se luptau pentru drepturile lor... Sala încremenită, pare o mare ale cărei talazuri au împietrit. Dar numai pentru o clipă... O clipă lungă, care se prelungeşte pînă spre sfîrşitul concertului. Atunci se întîmplă un lucru ciudat, poate nemaiîntîlnit pînă acum. Dar pînă la momentul acesta, vremea îşi urmează mersul.

Bătrînul Efim Afanasievici a terminat de povestit. Corul privighetorilor cărunte cîntă „Apune soarele în stepă". Şi din slovele cîntecului vechi, se desprinde drumul Vladimirovkăi, drumul exilaţilor politici care în zornăitul lanţurilor sînt duşi în Siberia. Drumul trece pe lîngă satele natale, afundîndu-se tot mai mult spre nord, în taigaua îngheţată. Nu e o iluzie. Drumul acesta apare real în faţa ochilor spectatorilor. Cîntecul pe care mulţi din cei 40 de bătrîni l-au cîntat în popasurile spre închisorile Siberiei, capătă tocmai prin aceasta puterea unei evocări care transformă textul şi melodia într-o reală imagine vizuală.

Apoi, bătrînul comunist K. Baranov citeşte amintirile lui P. N. Lepeşinski despre exilul lui Lenin în Şuşenskoe, despre cîntecele dragi lui Vladimir Ilici... „Lui Ilici să nu-i fi dat pîine, ci numai cîntecul „Inainte, tovarăşi! Inainte!" Cînd îl auzea, devenea el însuşi coristul principal şi un dirijor plin de temperament..."

De pe scenă corul revarsă în sală melodia şi cuvintele minunatului marş „Inainte, tovarăşi! Inainte!", cîntecul drujinelor revoluţionare, atît de drag lui Lenin. Şi una după alta se deapănă amintirile despre legendarul Ceapaev, împletindu-se cu cîntecele diviziei lui.

Sala pătrunsă de emoţia acestui ceas, fredonează melodiile cîntate de bătrîni. Deocamdată pieptul uriaş format din două mii de piepturi, scoate doar un murmur adînc, sobru, măreţ, ca tălăzuirea unei mări cuprinse de freamăt. Dar cînd cei 40 de pe scenă cîntă vechiul cîntec revoluţionar „Partidul e conducătorul nostru", zăgazul dintre scenă şi sală se sparge. Talazurile mării se înalţă biruitoare, cele două mii de piepturi cîntă odată cu bătrînii. Dirijorul trebuie să dirijeze în acelaşi timp şi sala şi scena.

Şi cîntecul creşte puternic, viu, cald, ca mulţumirea adusă bătrînilor eroi.

IOAN GRIGORESCU

Colhozul „Krasnii Okteabr" din regiunea Moscova strînge an de an recolte bogate de cereale. Aceasta îi îngăduie să dezvolte continuu creşterea animalelor. Fermele colhozului numără peste 800 capete de vite cornute mari. Anul trecut, s-a obţinut în medie pe cap de vacă 2.300 litri de lapte.

In clişeu: crescătoarea de viţei a colhozului, Tamara Cetverikova cu „favoritul" său, un viţel născut de curînd.

In trenul Moscova-Vladivostok

Trenul Moscova-Vladivostok... Ore întregi stau călătorii la ferestre, urmărind cum se schimbă cu repeziciune peisajul. Ceaţa de dimineaţă, vuietul apelor umflate, mirosul de răşină şi de pămînt reavăn pătrund prin ferestrele întredeschise. Cînd se lasă noaptea, se zăresc oraşele scăldate în lumină, iar larma lor se aude limpede în compartimente.

Călătorii îşi trec timpul fiecare cum poate: unii ascultă radio, alţii stau concentraţi asupra meselor de şah, citesc cărţi groase, beau ceai şi mai ales discută între ei, şi glumesc.

Nicăieri nu se cunosc mai repede oamenii ca în tren. Chiar şi cei mai tăcuţi capătă deodată darul vorbirii, iar cei retraşi îşi deschid larg sufletul.

Indiferent cum ar începe sau care ar fi discuţiile, ele ajung, în cele din urmă, la una şi aceeaşi temă — Siberia, prezentul ei, viitorul ei. In tren, călătoresc foarte mulţi băştinaşi, siberieni din tată în fiu, care acum se întorc din diferite delegaţii sau concedii. Dar nu puţini sînt şi acei care pleacă acum în Siberia pentru a se stabili definitiv în acele locuri.

Discuţia călătorilor se prelungeşte ore în şir. Pe măsuţele compartimentelor, stau grămezi de cărţi despre ţinutul siberian; printre ele, vei găsi negreşit broşura cu Directivele Congresului al XX-lea al P.C.U.S. cu privire la cel de al şaselea plan cincinal, precum şi discursul lui N.S. Hruşciov, ţinut la Consfătuirea unională a tinerilor constructori.

Să facem cunoştinţă mai îndeaproape cu cîţiva călători din trenul Moscova-Vladivostok, să discutăm cu ei, să aflăm ce i-a atras atîta spre răsărit.

Cei patru marinari, luaţi laolaltă, n-au nici optzeci de ani. Mihail Mişin din Dimitrovo, de pe lîngă Moscova, Evghenii Kulnev din comuna Sem-Vîselki, raionul Gremeacenski, regiunea Voronej, Iurii Pogolski, fiul preşedintelui unui colhoz de pe lîngă Tihvin şi Anatoli Gusev din oraşul Krasnii Holm, regiunea Kalinin, după ce au absolvit şcoala, captivaţi de romantismul vieţii de marinar, s-au înscris la şcoala navală din Leningrad. Acum, toţi patru au fost repartizaţi la muncă în Orientul Indepărtat.

— Incepeţi, vasăzică, o viaţă nouă — le spune o femeie în vîrstă, vecină de compartiment, învăluindu-i într-o privire caldă, maternă. — Sînteţi emoţionaţi? Foarte bine că sînteţi emoţionaţi. Aşa şi trebuie. Nu e bine să priveşti viaţa cu prea mare uşurinţă! Ştiţi cine priveşte viaţa cu uşurinţă? Omul de nimic! Cu cît viaţa vi se pare mai grea, cu atît e mai utilă şi mai interesantă...

Irina Afanasievna Şevciuk se întoarce din oraşul Vinniţa la Voroşilov (ţinutul Primorie) unde locuieşte. Deşi are 68 de ani, ea a întreprins această călătorie pentru a o vizita pe fiica ei. Nu ne povesteşte nimic despre această vizită; ba chiar caută să schimbe vorba, dar ne dăm seama cu toţii că e foarte mulţumită de viaţa pe care o duce fiica ei.

— Noi nu prea sîntem emoţionaţi — răspunde unul dintre marinari — principalul este să nimerim pe un vas bun. Pe un vapor mare, nou!

*

Unul dintre tinerii călători răsfoieşte încă de aseară o carte .despre

I. BORISOV
şi A. LEAPIN

(continuare în pag. IV-a)

INSEMNARI

„Daragaia maia..."

Eleva Victoria Iorga intră valvîrtej în dormitorul şcolii, fluturînd în mînă un plic:

— Fetelor, mi-a scris Taia!...

Se opri în mijlocul încăperii şi într-o clipă în jurul ei făcu roată un grup de fete.

— Şi mie mi-a scris de curînd Kira Miroşnikova. Să vedem, ţie ce-ţi scrie Taia?... se auzi glasul Iolandei Moga.

— **Daragaia maia...** începu Victoria să citească scrisoarea primită de la prietena ei Taia Volodcenko, elevă în clasa 9-a la o şcoală medie din Taşkent...

Le vom lăsa, deocamdată, pe Victoria Iorga şi colegele ei în emoţia lecturii, pentru a spune cîte ceva despre istoricul acestor corespondenţe.

Cu cîţiva ani în urmă, pe adresa postului de radio Moscova a sosit o scrisoare din oraşul Breaza, Republica Populară Romînă. Colectivul şcolii medii din acest oraş îşi exprima dorinţa de a face cunoştinţă cu elevi sovietici, cu care să întreţină corespondenţă.

La scurt răstimp după ce scrisoarea sosise la postul de radio Moscova, de aci a plecat spre Breaza o telegramă: elevii şi elevele şcolii erau anunţaţi că într-o emisiune pentru ascultătorii din R.P.R., colectivul şcolii nr. 110 din Moscova va prezenta un program închinat lor.

Programul acesta a fost mesajul care a inaugurat prietenia şcolarilor din Moscova cu cei de la Breaza. Cîntecele, istorisirile vesele, ca şi comunicarea experienţei lor la învăţătură, au fost tot atîtea semne de dragoste ale celor de la şcoala nr. 110 din Moscova pentru noii lor prieteni din Romînia.

Cu timpul elevii de la Breaza şi-au lărgit cercul prietenilor sovietici. Printre aceştia sînt şi cei de la şcoala nr. 182 din Moscova.

Pe lîngă scrisorile ce şi le-au trimis personal, a avut loc un schimb de experienţă între conducerea celor două şcoli.

Printre elevii şcolii din Breaza sînt mulţi autori de poezii şi aceştia nu au întîrziat să-şi trimită versurile prietenilor din Moscova. Nu mică le-a fost surpriza cînd una din aceste poezii scrisă de eleva Florica Săndulescu a apărut în „Pionerskaia Pravda". De atunci, şcoala din micul oraş dintre dealurile prahovene a devenit cunoscută şcolarilor din numeroase oraşe ale Uniunii Sovietice.

Poştaşul a început să se oprească mai des la şcoală aducînd scrisori din Caucaz, ilustrate din Belorusia şi chiar de la Cercul polar.

...Aşa a început şi corespondenţa dintre Victoria Iorga şi Taia Volodcenko din Taşkent. Amîndouă sînt instructoare de pionieri şi această activitate constituie fireşte tema preferată a scrisorilor lor.

Deşi Iolanda Moga dintr-a X-a B şi Kira Miroşnikova din Moscova nu se cunosc decît din fotografiile ce şi le-au trimis, fetele nutresc, una pentru cealaltă, o profundă afecţiune.

Kira Miroşnikova este fiica unui medic moscovit. Din pricina unei boli grele, tînăra fată nu se poate deplasa din casă. Cîtă bucurie şi alinare simte atunci cînd mama ei îi aduce o scrisoare semnată de Iolanda Moga!

Gîndindu-se să-i facă lui Kira o surpriză, Iolanda şi-a amintit că Suzana Pupăză are la Moscova o prietenă, pe Lilia Kummerdank, de la şcoala nr. 182. Fetele s-au înţeles repede: au rugat-o pe Lilia ca, în numele lor, s-o viziteze pe Kira şi să-i ducă nişte cărţi, ceea ce s-a întîmplat spre marea plăcere a Kirei.

Doina Ciorănic, din clasa III-a a şcolii medii din Breaza are o surioară de patru ani şi jumătate. In ciuda diferenţei de vîrstă, surorile au cea mai bună prietenă în persoana Nataşei Krasilnikova. Nataşa le scrie ţinînd seama, desigur, de vîrsta fiecăreia: cu Doina face schimb de insigne pionieresti, iar lui Dalia îi trimite ilustraţii cu ursuleţi şi vulpi.

Şi scrisorile continuă să sosească: din Sahalin, de la Voronej, din Alma-Ata, de la Krasnoiarsk şi Baku...

Cu prilejul zilei de 1 Mai, între elevii şcolii nr. 182 din Moscova şi elevii şcolii medii din Breaza s-au schimbat călduroase felicitări. Cei de la şcoala nr. 182 au trimis prietenilor din Romînia numeroase daruri, printre care macheta Pieţei Roşii din Moscova, executată de elevul Volodea Rodomicev.

V. CATUNEANU

Lvov, Hmelniţki 33

Strada se numea înainte Vechiul Şleau al Volîniei. Cu 300 de ani în urmă, pe aici au trecut oştile lui Bogdan Hmelniţki, pentru a lupta cu panii polonezi. Aceştia îşi întăriseră poziţiile pe muntele „Kneaz", a cărui siluetă masivă domină întregul oraş. Mai tîrziu, tot pe aici şi-au croit drum vitejii lui Petru cel Mare. Nu numai strada Bogdan Hmelniţki, ci întregul oraş păstrează amintirea trecutului glorios. Aş spune chiar că aceasta este trăsătura caracteristică a oraşului Lvov: împletirea gloriei trecutului cu măreţia prezentului.

...Vizitam oraşul împreună cu Nastea Stadnik, tehniciană la uzina „Lvovselmaş". Ne împrieteniserăm în ajun, într-o împrejurare puţin obişnuită.

Mă aflam la Teatrul de operă şi balet. Se prezenta „Evgheni Oneghin" de Ceaikovski. In lojă mai erau trei fete tinere, îmbrăcate foarte elegant. Una din ele, cu totul absorbită de ceea ce se petrecea pe scenă, bătea uşor, cu piciorul, tactul melodiei.

— Nastea, îi şoptea mustrător una din celelalte două, o fată oacheşă, cu o strălucire neobişnuită în ochi, deranjezi lumea.

Nastea îmi arunca priviri vinovate, dar peste cîtva timp începea iar.

In pauză îmi ceru scuze politicos.

— Vă rog să mă iertaţi, dar muzica — şi mai ales cea a operei „Evgheni Oneghin" — îmi place aşa de mult, încît uit de tot ce-i în jurul meu. De aceea am şi prins obiceiul ăsta prost. Ştiţi, Vanda nu mă lasă niciodată să vin singură. Stă întotdeauna lîngă mine şi mă struneşte — îmi mărturisi ea zîmbind, şi se întoarse spre prietena ei — fata cea oacheşă.

— Se pregăteşte să devină dirijoare şi susţine că simţul măsurii trebuie să devină cel de al şaselea simţ — îi dezvălui Vanda în glumă, secretul.

Aşa ne-am împrietenit. In cursul celorlalte acte, Nastea se strădui să fie „un spectator disciplinat", cum îi cerea Vanda. In pauze, aflînd că sînt străină, cele trei prietene mi-au povestit despre viaţa şi munca lor, despre Lvov, iar Nastea se oferi să-mi arate oraşul. La despărţire, m-au invitat insistent să le fac o vizită.

...După ce am admirat îndelung vasta şi frumoasa piaţă Bogdan Hmelniţki, în care, cu ani în urmă, cazacii vestitului hatman ucrainean îşi statorniciseră corturile, am pornit-o agale pe strada cu acelaşi nume. Clădiri noi, impunătoare, se ridică de o parte şi cealaltă.

— Aici locuim noi — îmi spuse Nastea, arătîndu-mi o casă nouă, cu trei etaje. Strada Bogdan Hmelniţki, nr. 33. Să intrăm, ne aşteaptă fetele.

Cele trei prietene locuiesc la etajul III. Din holişorul de la intrare am trecut într-o sufragerie spaţioasă, mobilată cu gust. Intr-un colţ se află un pian. In alt colţ al camerei — un televizor. Pe pereţi atîrnă reproduceri după tablourile lui Rembrandt, Repin, Savrasov. O bibliotecă cu multe cărţi ocupă jumătate dintr-un perete. Lîngă fereastra largă a fost instalat un şevalet, pe care se află o pînză începută.

— E opera Terezei — răspunse Vanda întrebării mele mute. Face o copie după celebra „Primăvară" a lui Savrasov.

Din sufragerie, am trecut în dormitor. Trei paturi acoperite cu cuverturi de un alb imaculat, două şifoniere, o oglindă cu măsuţa ei şi cîteva scaune constituie mobila simplă, dar elegantă, a camerei.

— După cum vedeţi, la noi e un adevărat cămin — bineînţeles, mult mai mic decît cele obişnuite — glumi Nastea.

Dar gluma ei conţine mult adevăr. Cele trei prietene, Nastea Stadnik, Tereza Graci şi Vanda Vokulski lucrează la fabrica de maşini agricole „Lvovselmaş". Nastea şi Tereza ca tehniciene, iar Vanda ca strungăriţă. Conducerea fabricii le-a ajutat să se mute în acest apartament, compus din 2 camere, baie şi bucătărie.

— Locuim aici de un an. Cînd ne-a dat repartizarea, directorul ne-a spus: „Trebuie să vă creăm condiţii, ca să vă puteţi ocupa serios de activitatea artistică". Iar noi ne străduim să-i îndreptăţim încrederea.

Cele trei prietene activează intens în cercurile artistice de amatori care funcţionează pe lîngă „Lvovselmaş". Dar faima lor a depăşit cadrul uzinei. Nastea Stadnik — în ciuda celor 19 ani — este dirijor adjunct al corului uzinei „Lvovselmaş"; Vanda Vokulski este una dintre cele mai bune dansatoare-amatoare din oraş, iar pînzele Terezei Graci sînt apreciate de pictori consacraţi.

— Avem mult de lucru — îmi povestea Nastea, în timp ce luam cina gustoasă în sufragerie. Trei-patru ore zilnic consacru numai pianului. In acelaşi timp, iau lecţii de la celebrul nostru Mihail Mihailovici Milhiker. El mi-a prezis că în curînd mă voi dedica exclusiv carierei muzicale.

— De la el a împrumutat expresia „simţul măsurii trebuie să devină cel de al şaselea simţ" — rosti Vanda sentenţios, îngroşîndu-şi vocea, pentru a-l imita pe celebrul dirijor.

Au izbucnit toate în rîs.

— Iar Vanda se specializează în dansul de caracter, şi nu mănîncă aproape nimic ca să nu-şi diformeze silueta — se răzbună, la rîndul ei, Nastea.

— Eu urmez cursurile fără frecvenţă ale Institutului de arte plastice. Mai am doi ani şi termin — mă informă Tereza.

Este cea mai bună studentă. Decanul a sfătuit-o să treacă la cursurile cu frecvenţă, dar ea nu vrea să renunţe la munca ei din uzină.

Am stat de vorbă pînă tîrziu. Am aflat că Nastea şi-a cumpărat pianul anul acesta, din banii primiţi de la părinţi şi cei economisiţi de ea; că tablourile aparţin toate Terezei; că pentru fiecare dintre ele a devenit lege ca la salariu să cumpere cel puţin cîte două cărţi, pentru a îmbogăţi biblioteca, cît şi tot felul de obiecte pentru înfrumuseţarea locuinţei.

— Fiecare obiect de aici are proprietar. Unele au fost aduse de acasă, altele cumpărate de noi. Numai televizorul a fost cumpărat în comun. Va fi singurul „măr al discordiei" atunci cînd, măritîndu-ne, va trebui să ne despărţim — rîse Vanda.

Cum Nastea nu-şi făcuse în ziua aceea lecţiile de pian, am rugat-o să ne cînte ceva „în afară de program". Ea interpretă bucăţi de Ceaikovski, Mozart şi mai ales Chopin, compozitorul ei preferat. Am rămas uimită de sensibilitatea deosebită cu care cînta.

Ne-am despărţit tîrziu. La plecare, Vanda m-a invitat la un festival la care îşi dădea şi ea concursul.

— Ceea ce putem noi, ai văzut. Trebuie s-o vezi şi pe ea. N-ai să regreţi, te asigur! îmi spuse Nastea, şi-şi privi cu simpatie prietena.

MONICA GHELBERT

Pe lîngă Teatrul Mare din Moscova funcţionează o şcoală coregrafică ce pregăteşte cadre noi pentru scenă.

Iată un moment din interpretarea unui dans, „Ceapaeviştii", de către un grup de elevi.

LITERATURĂ-ARTĂ-ȘTIINȚĂ

Cărțile romînești în U.R.S.S.

Articol scris pentru „Veac nou"

de **I. KOJEVNIKOV**

candidat în științe filologice

La librăria nr. 1, una din cele mai mari librării din Moscova, s-a înființat încă din 1954 o secție de cărți din țările de democrație populară, iar din ianuarie anul acesta, întreaga librărie este destinată numai literaturii democrațiilor populare. Rafturile sînt pline de cărți din R.D. Germană, Polonia, Cehoslovacia, China, Romînia, Ungaria, Bulgaria, Coreea, iar în curînd vor sosi și cărți din Vietnam. Deasupra fiecărui sector, ca un simbol al frăției și colaborării, se află două stegulețe: al Uniunii Sovietice și al țării respective. Interesul pentru cărțile din țările de democrație populară este uriaș. In această librărie cumpără cărți nu numai moscoviții sau persoanele venite în Capitală. Pachete cu cărți pornesc de aici în diferite colțuri ale țării. La Leningrad și Kișinău sînt deschise librării asemănătoare și peste puțină vreme vor fi deschise și în alte orașe din Uniunea Sovietică.

La secția de literatură romînească poți obține și literatură clasică și scrieri ale autorilor contemporani, cărți politice și științifice. Faptul că în librărie există nu mai puțin de 250 titluri de cărți dovedește cît de larg reprezentată este literatura romînească. Deosebit de cerute sînt cărțile în legătură cu studierea limbii: dicționare, manuale, cercetări lingvistice; apoi beletristica și cărțile de istorie. Iată, de standul cu cărți romînești s-a apropiat un ofițer sovietic, om în vîrstă. Cercetează atent cotoarele volumelor și cere o carte a lui Mihai Beniuc. Il întreb de unde știe romînește. „Am luptat acolo în timpul războiului și apoi am stat multă vreme într-un spital din Romînia" — îmi răspunde el. Mă interesez de numele lui și îi explic pentru ce am nevoie de acest lucru. Dar el îmi răspunde aproape supărat: „Nu-i de fel nevoie de asta. Doar nu sînt un fenomen unic". Cred că are dreptate: nu e neapărată nevoie să cunosc numele ofițerului sovietic care cumpără versurile lui Beniuc în limba lor originală. Lucrul principal aci este că ne unește cuvîntul adevărului, cuvîntul care întruchipează un ideal comun, cuvîntul care pornește din adîncul inimii. Da, așa este cuvîntul cărților care se află în fața mea, în vitrină, cuvîntul lui Odobescu și Negruzzi, al lui Sadoveanu și Dumitriu, Toma și Beniuc.

Legăturile culturale ale popoarelor rus și romîn se pierd în negura vremilor. Dar niciodată n-au fost atît de strînse ca după eliberarea Romîniei de sub jugul fascist. Iar una din cele mai puternice manifestări ale acestei prietenii o constituie traducerile de literatură. Nu putem spune că s-au făcut foarte multe în domeniul tălmăcirii literaturii romînești în limba rusă, dar activitatea aceasta se lărgește mereu. In limba rusă au și început să răsune versurile lui Eminescu, versuri ce înfierează „orînduirea cea crudă și nedreaptă", ca și poeziile lui lirice, care-ți pătrund adînc în suflet. Cuvîntul tăios, demascator, al marelui satiric Caragiale s-a răspîndit prin întreaga Uniune Sovietică și răsună pe scenele multor teatre.

Cînd citești cărțile romînești apărute în limba rusă vezi limpede în fața ta istoria poporului romîn, lupta lui împotriva cotropitorilor străini și a propriilor săi exploatatori, din timpurile cele mai vechi pînă în zilele noastre. Aceasta este tema principală a literaturii romînești, începînd cu folclorul și terminînd cu operele scriitorilor actuali.

Cele mai bune balade, doine, cîntece haiducești și basme au fost adunate într-o culegere apărută în limba rusă — „Cîntece și basme populare romînești".

In limba rusă au apărut în ediții separate „Ciocoii vechi și noi" de N. Filimon, culegerea „Povestiri și nuvele romînești" care conține scrieri de Alexandru Vlahuță și Ion Slavici; cititorul sovietic cunoaște de asemenea piesa lui Barbu Delavrancea „Hagi Tudose". Povestirile cunoscutului scriitor romîn Alexandru Sahia, care și-a dăruit întreaga forță a talentului său luptei clasei muncitoare, unul din întemeietorii literaturii proletare din Romînia, au fost publicate și ele într-un volum

Eliberarea Romîniei a dezrobit forțele creatoare ale întregului popor romîn. In acești ani a ajuns la înflorire culminantă creația celui mai mare scriitor al Romîniei de azi — Mihail Sadoveanu. După eliberarea țării, el a scris opere de seamă ca „Mitrea Cocor", distinsă cu Medalia de Aur a Păcii și cu Premiul de Stat al Republicii Populare Romîne, povestirea „Nada florilor" și romanul istoric „Nicoară Potcoavă", toate trei traduse în limba rusă.

Cititorul sovietic cunoaște nu numai creația postbelică a lui Sadoveanu. S-a mai editat în limba rusă o culegere de opere alese ale scriitorului. Povestiri ale lui Sadoveanu au apărut în „Biblioteca Ogoniok" și în Editura literaturii pentru copii, au fost tipărite în culegerile „Povestiri romînești" și „Povestiri și nuvele romînești"; s-a publicat separat romanul „Venea o moară pe Siret". Printre cele mai răspîndite e romanul „Mitrea Cocor" Cifrele sînt o mărturie grăitoare a interesului pe care-l poartă cititorul sovietic pentru această carte: în trei ani, cartea aceasta a apărut în limba rusă în patru ediții, într-un tiraj total de peste 800.000 exemplare. Cartea a fost tradusă de asemenea în limbile ucraineană, armeană, letonă, lituaniană, estonă, tadjikă, kirghiză, udmurtă și în limba komi.

Numeroasele articole apărute în presă arată pentru ce prețuiesc oamenii sovietici atît de mult această operă a lui Sadoveanu.

„Valorosul roman al lui Mihail Sadoveanu — scrie profesorul I. I. Anisimov — povestește tuturor oamenilor cinstiți de pe pămînt că se lărgesc tot mai mult limitele minunatei lumi noi unde are loc eliberarea omului". Același lucru îl remarcă și T. Motîlîova, doctor în științe filologice: „Sadoveanu a fost printre primii care au dezvăluit importantul proces al formării omului nou, în condițiile orînduirii democrat-populare".

In lucrările diferiților scriitori, apare sub nume diferite eroul nou al literaturii romînești contemporane, omul simplu, truditorul cu mîinile bătătorite de muncă și care a devenit stăpînul țării sale. Despre lupta eroică a proletariatului romîn și a celor mai buni fii ai săi, comuniștii, cititorul sovietic a citit piesa lui N. Moraru și A. Baranga, „Pentru fericirea poporului". Lupta activă pentru viața nouă e dezvăluită în povestirile lui Petru Dumitriu, publicate sub titlul comun „Nopțile din iunie" și în piesa Mariei Banuș „Ziua cea mare".

In cele mai diferite colțuri ale patriei noastre literatura romînească este iubită și apreciată. Acest lucru îl confirmă numeroasele expoziții de cărți romînești, organizate în cele mai diferite instituții, numeroasele articole și recenzii apărute în presă, conferințele pentru cititori și referatele speciale. La Kiev și în capitala R.S.S. Kazahe, Alma-Ata, la Lvov și Stalingrad, la Kișinău și Leningrad, în biblioteci, în cluburile de uzine, în librării, se organizează expoziții ale cărții romînești. De un mare succes s-a bucurat expoziția literaturii pentru copii din R.P.R., care a fost organizată de „Casa cărții pentru copii", la Moscova și Leningrad. A devenit o tradiție organizarea expozițiilor de cărți romînești în cele mai mari biblioteci din Capitală: la Biblioteca Lenin, la Biblioteca pentru literatura străină, la Biblioteca de istorie.

In liniștita străduță Starosad se află situată clădirea mare a Bibliotecii publice istorice de stat. Mașinile trec rareori pe această străduță, iar în interiorul clădirii se aude foșnetul paginilor întoarse, și se vorbește numai în șoaptă. Dar se întîmplă adesea ca cititorii să înceapă a vorbi despre cărți. Sala imensă e plină de lume. Toate privirile sînt îndreptate spre tribună, pe care se află o fetiță în uniforma cafenie de elevă, cu șorț alb și cravată roșie de pionier. Ea vorbește despre o carte care i-a plăcut mult, despre eroii ei: băiatul Ilinuță și prietenii lui. Cartea se numește „Nada florilor". De sus, din portret, o privește autorul, Mihail Sadoveanu.

E o conferință pentru cititori consacrată aniversării a 75 de ani de la nașterea vestitului scriitor romîn. „Îi urez scriitorului Sadoveanu să mai scrie multe asemenea cărți pentru copii", își încheie pioniera sovietică cuvîntarea emoționantă. Ia apoi cuvîntul scriitorul Lev Kassil; vorbele lui descriu farmecul scriitorului înțelept și cărunt, dar cu inima tînără, cu care s-a întîlnit nu de mult la București. La tribună urcă un inginer, apoi o studentă rusoaică, după care urmează o studentă romîncă. Și toți vorbesc cu aceeași emoție despre Sadoveanu, despre creația lui, despre poporul romîn. „Vreau să-i exprim adînci mulțumiri lui Mihail Sadoveanu — spune Repuhova, candidat în științe filologice — scriitorul a cărui creație dezvăluie cititorului sovietic minunatul suflet al poporului romîn, remarcabila sa forță spirituală și voința de luptă a acelui popor pe care nu poți să nu-l iubești și să nu-l sprijini în opera sa de construire a unei Romînii noi, libere".

...Mă întorc acasă cu un pachet de cărți. Fetița mea mă întîmpină cu întrebarea pe care o pun, probabil, toți copiii atunci cînd văd în mîinile tatălui vreun pachet: „Tată, ce mi-ai adus?" Desfac pachetul, ea privește atentă scoarțele și declară categoric: „Cărți romînești", apoi mă privește cu ochișori serioși și-mi vorbește de parcă eu aș fi cel mai mic nu ea: „Tăticule, trebuie să-ți mai faci un raft". Fetița mea are dreptate, dar cred că va rămîne loc puțin și în raftul ei, unde stau alături povești rusești, ucrainene chineze, bulgărești și romînești. Încă un raft de cărți, un număr mai mare de prieteni, o prietenie și mai strînsă între popoare...

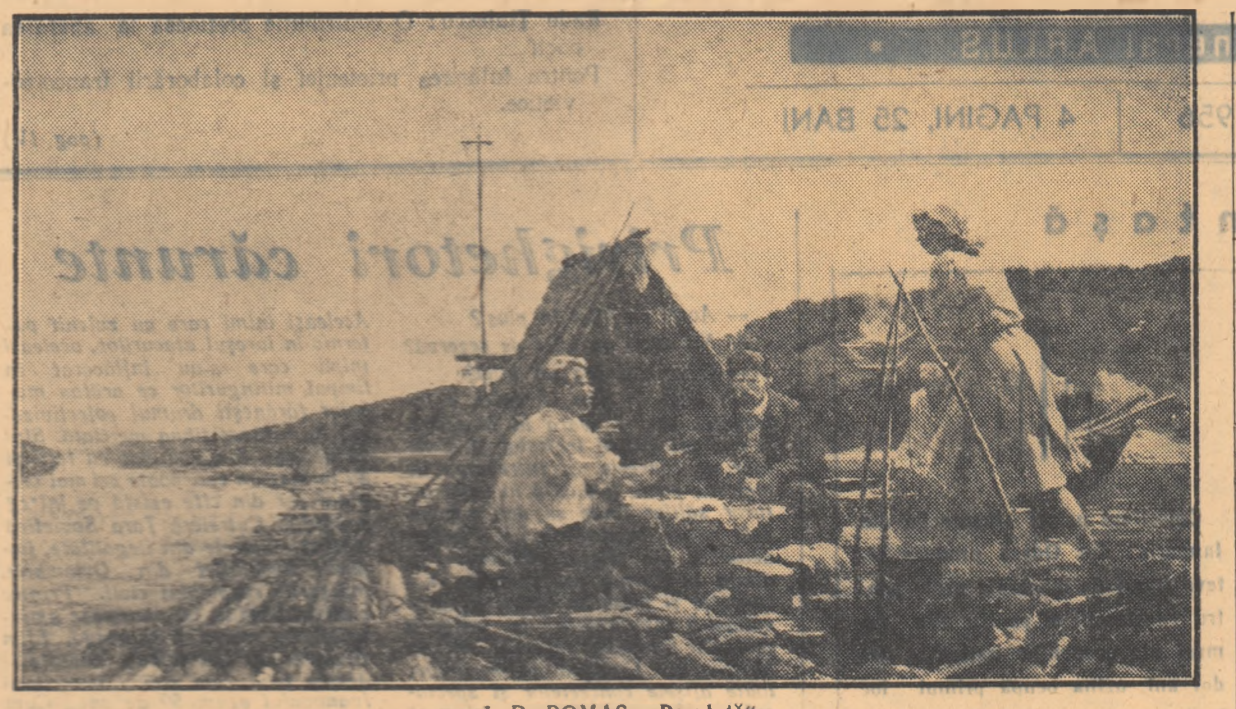

I. D. ROMAS: „Pe plută"

Viața muzicală în Uniunea Sovietică

ION VASILESCU

laureat al Premiului de Stat

La sfîrșitul anului trecut am avut bucuria ca, împreună cu un grup de fruntași ai muzicii noastre, să vizitez Uniunea Sovietică. In răstimp de trei săptămîni, am vizitat Moscova, Leningradul și Kievul, rămînind adînc impresionați de minunatele comori de artă și cultură ce fac cinste nu numai Uniunii Sovietice, ci lumii întregi. Și, bineînțeles, am luat contact nemijlocit cu viața muzicală sovietică.

Este de la sine înțeles că, în ce mă privește, am dat o atenție deosebită acelui sector de artă muzicală care este apropiat de preocupările mele, de activitatea mea profesională. In viața muzicală sovietică, muzica ușoară și de dans ocupă un loc important. Compozitorii sovietici pun un accent deosebit pe crearea unei muzici ușoare și de dans din care să fie eliminate influențele cosmopolite, decadente, păstrînd însă cuceririle muzicii ușoare și de dans ale tuturor popoarelor.

In toate localurile prin care am trecut, am auzit în general muzică bună sovietică, fie ușoară, fie de dans. De la orchestra de tip Café-Concert, pînă la formațiile de suflători și grupul de instrumente cunoscut sub numele de „secția ritmică", toate au un repertoriu în general curat, fără a putea spune că ei a lăsat la o parte chiar tot materialul de „import".

Am vizitat teatrele de estradă, care se știe de cîtă atenție se bucură atît din partea forurilor conducătoare ale artei și culturii, cît și din partea publicului sovietic.

Marea majoritate a compozițiilor din aceste spectacole sînt lucrări noi, bune, pline de prospețime și cu o mare putere de pătrundere în masă. Aceste calități ale compozițiilor sînt susținute de un ansamblu de estradă uriaș, care cuprinde nu mai puțin de 1500 interpreți, împărțiți în zeci de echipe ce își desfășoară arta în toate colțurile Moscovei, și care dau, uneori, mai multe spectacole în aceeași zi.

Ar fi, cred, interesant de arătat că Estrada de Stat din U.R.S.S. are nu numai colaboratori calificați, ci și-i recrutează chiar din marea masă a amatorilor. Este un lucru bun, căci în chipul acesta amatorii au pe de o parte posibilitatea să se afirme, iar pe de altă parte, cum nu sînt primite decît creațiile de calitate, repertoriul Estradei se îmbogățește cu lucrări noi, pline de umor și de vervă.

Cît privește interpretarea acestui gen de muzică, pot spune că ea exploatează toate mijloacele de expresie, pînă la limita superioară a fanteziei și a bunului gust. Voi cita ca exemplu orchestra de estradă a radiodifuziunii din Moscova, pe care am auzit-o la Kiev, unde se afla în turneu, și care pentru mine a însemnat un exemplu de profunzime și de bun gust în compozițiile ascultate, în aranjamentele instrumentale și vocale, cît și în prezentarea participanților, în frunte cu dirijorii Utiosov și Davîdovski.

Fără sforțare, orchestra de estradă a radiodifuziunii din Moscova se menține pe poziția unei exuberanțe firești, îmbinată cu o ținută artistică superioară. Și Utiosov teatralizează arta lui dirijorală. Dar el nu face decît să completeze atmosfera de veselie, de bun gust, pe care o degajă muzica de dans la locul și în momentul în care se execută.

In timpul șederii noastre la Moscova, am fost și la mai multe spectacole de operetă. Cunoscutele operete „Silvia" și „Văduva veselă" le-am urmărit în excelenta interpretare a artiștilor sovietici și în acele condiții bune de prezentare ce le asigură dragostea și prețuirea publicului. Am văzut între altele și opereta „Salcîmul alb", o lucrare postumă a regretatului compozitor Dunaevski. Ca totdeauna, muzica lui Dunaevski e melodioasă, scrisă cu sinceritate, ceea ce o face să meargă de-a dreptul la inima ascultătorilor.

Desigur, în spațiul restrîns al unui articol nu pot face decît mărturia unora din multele frumoasele și utilele impresii cu care ne-am întors din Uniunea Sovietică. Aș vrea să accentuez însă asupra impresiei de ansamblu pe care mi-au făcut-o compozitorii de muzică ușoară și de dans, compozițiile lor și interpreții de acest gen, și care este dintre cele mai bune.

Inceputâ cu mulți ani înaintea noastră, lupta pentru un nou conținut al muzicii ușoare și de dans reflectă starea înfloritoare a Uniunii Sovietice. Această muzică dă tot mai multă satisfacție auditorilor, fiind un model demn de toată admirația și o pildă care trebuie urmată. Privind stadiul actual al muzicii ușoare, de dans, de estradă și de operetă din U.R.S.S. noi, compozitorii de muzică ușoară din R.P.R putem afirma că ne găsim pe un drum bun. Adîncind și mai mult problemele de creație, folosind mai des și mai adecvat influențele bune care ne vin de la compozitorii sovietici, avem chezășia că vom birui rînd pe rînd toate greutățile și că vom reuși să încadrăm muzica ușoară și de dans în noua creație muzicală a țării noastre, care continuă cele mai bune tradiții ale muzicii romînești.

In timpul șederii noastre în Uniunea Sovietică am fost la patru concerte simfonice, în special audiții ale tinerilor; concluziile pe care le-am tras sînt că muzica simfonică sovietică se află în plin avînt și că compozitorii lucrează foarte mult acolo, în mai multe genuri ale muzicii.

Astfel, cunoscutul compozitor Dmitri Șostakovici, pe care am avut bucuria să-l cunoaștem personal, lucrează atît în domeniul muzicii simfonice și de cameră cît și la lieduri pe texte populare. Creația lui Șostakovici vădește puternica personalitate a acestui compozitor. Un alt eminent compozitor sovietic pe care l-am cunoscut iarăși personal este Aram Haceaturian. El este reprezentantul de frunte al muzicii armene și renumele său e astăzi mondial. Stilul său național este foarte personal și forța de expresie a creației sale deosebit de remarcabilă.

Dar nu numai Haceaturian, ci o pleiadă întreagă de tineri compozitori din R.S.S. Armeană ca Babageanian, Hogea Ignatov, Abdulian ș. a. dezvoltă azi cu mare succes în muzica pe care o compun cîntecul popular, exprimînd cu vigoare frumusețile patriei lor, sufletul, viața poporului.

Ne-am întîlnit și cu alți compozitori, de pildă cu maestrul R. Glier bine cunoscut la noi cu prilejul vizitei ce ne-a făcut-o cu doi ani în urmă și care lucrează fără preget, cu toate că a trecut de vîrsta de 80 de ani, la desăvîrșirea unor balete, a unor simfonii și librete. Am cunoscut de asemenea și pe compozitorul Bielîi, un înzestrat compozitor de cîntece de cameră, care a fost ghidul nostru prețios la toate vizitele pe care le-am făcut acolo. Cu toți aceștia am avut discuții vii pe marginea unor lucrări audiate și, ascultînd compozițiile celor mai de seamă creatori muzicali din U.R.S.S., ne-am putut da seama de nivelul înalt ce caracterizează azi școala componistică sovietică.

In linii mari, aș putea spune că noi am distins, în creația actuală a compozitorilor sovietici, două direcții caracteristice de dezvoltare; prima este aceea a aprofundării și dezvoltării unei concepții creatoare și a unui limbaj muzical ce sînt moștenite de la vechea școală rusă. In muzica compozitorilor ce urmăresc această direcție, apare răsunetul problemelor actuale ale vieții precum și acele sentimente ce sînt general umane. A doua direcție pe care am distins-o în creația compozitorilor din U.R.S.S. este aceea a cristalizării unui limbaj muzical cu rădăcinile împlîntate în folclorul multinațional al republicilor sovietice.

Aș dori să citez cu acest prilej unele din spectacolele de operă și balet la care am asistat și care ne-au impresionat în mod cu totul deosebit. Printre acestea, baletul „Romeo și Julietta", cu muzica de Prokofiev, este un spectacol extraordinar, al cărui conținut și forță de convingere ies cu totul din comun. Jocul uimitor al dansatorilor, apoi fastul nemaiîntîlnit în care se desfășoară, decorurile, costumele somptuoase, le-am aflat la un nivel artistic foarte înalt. Acest grandios spectacol poate și trebuie să constituie un exemplu pentru creațiile mondiale în genul balet.

Am asistat de asemenea — între altele — la reprezentarea operei „Nikita Verșinin" de Kabalevski. Muzica operei este inspirată din realitate și este specific rusă. Partitura abundă în cîntece revoluționare care oglindesc toată gama de simțăminte ale poporului, patetismul vitejiei fără seamăn a partizanilor.

Opera are poate și unele slăbiciuni, unele efecte naturaliste, cum ar fi de pildă zgomotul produs de mitraliere, de tunuri și sirene, care la un moment dat acoperă muzica. Dar sînt de relevat intensitatea dramatică a acțiunii și forța de convingere a muzicii, care este plină de melodie, de culoare.

La Moscova am fost întîmpinat de cunoscutul maestru de cor, profesorul Svetșnikov, directorul Conservatorului „P. I. Ceaikovski", care ne-a vizitat acum cîțiva ani țara.

Cu prilejul acelei vizite maestrul Sveșnikov a dat o interpretare strălucită cîntecului romînesc „Doruleţul" de Ion Chirescu. Acest cîntec a devenit foarte popular în Uniunea Sovietică. Ne-am convins de acest lucru cînd într-una din zile, coborînd la o stație a minunatului metrou și admirînd arta cu care a fost construită această capodoperă a arhitecturii sovietice, cineva s-a apropiat de noi și ne-a întrebat dacă sîntem romîni. La răspunsul nostru afirmativ, cel ce ni se adresase începu să fredoneze „Doruleț, doruleț, dorulețule" explicîndu-ne cu cîtă plăcere îl cîntă cei care au avut ocazia să-l asculte în interpretarea corului condus de maestrul Sveșnikov.

Pretutindeni unde am poposit am găsit tradiționala ospitalitate a oamenilor sovietici. Am aflat dragoste, prietenie și un viu interes pentru muzica romînească ai cărei minunați propagandiști sînt în primul rînd artiștii sovietici ce ne-au vizitat țara, printre care voi cita pe valorosul dirijor Nikolai Anosov.

Zilele pe care le-am petrecut în mijlocul marelui popor sovietic, a muzicienilor sovietici, au fost pentru noi nu numai zile de înaltă desfătare spirituală dar și prilejul unor bogate și rodnice învățăminte pentru fiecare dintre cei ce au luat parte la această călătorie deosebită.

Carnet

Legături culturale internaționale

M. Alekseev, membru corespondent al Academiei de Științe a U.R.S.S., a publicat recent în „Literaturnaia gazeta" un articol în care se ocupă de relațiile dintre teoreticienii literaturii sovietice și oamenii de litere din alte țări. Arătînd că un număr tot mai mare de scriitori și oameni de știință de peste hotare se interesează de cultura, viața, literatura poporului sovietic, autorul observă că în ultimul timp au fost reluate relațiile culturale și științifice tradiționale între centrele științifice și literare sovietice și cele de peste hotare, precum și contactele între oamenii de litere sovietici și cei de peste hotare. La Roma, la Copenhaga și în alte locuri au apărut noi publicații periodice închinate studierii filologiei slave și în special limbii și literaturii ruse.

Un deosebit interes prezintă pentru cercetătorii științifici străini edițiile clasicilor ruși și monografiile scriitorilor sovietici. Valoroasa colecție de studii literare, în peste 60 de volume, „Moștenirea literară", care conține mii de documente literare foarte importante, este mult apreciată de teoreticienii literaturii din lumea întreagă. Marile biblioteci din U.R.S.S., printre care Biblioteca Lenin din Moscova, Biblioteca Publică din Leningrad și altele, primesc sute de scrisori din toate colțurile lumii în care solicitanții cer cărți, fotocopii de manuscrise străvechi, microfilme ale unor ediții rare ș.a. Printre solicitanți sînt oameni de știință, studenți pe care îi interesează îndeaproape literatura rusă, informații bibliografice ș.a. Astfel, un student din Tokio a cerut Institutului de literatură rusă de pe lîngă Academia de Științe a U.R.S.S. să i se trimită studii necesare lucrării sale despre bîlinele rusești, un învățător din Cehoslovacia a cerut aceluiași institut să-i dea lămuriri pentru a-și forma o idee justă despre romanul lui Turghenev „Novi".

O interesantă temă de corespondență o constituie materialele referitoare la studierea literaturii străine, ce se află în arhivele și bibliotecile sovietice. Este vorba de culegerea unică de manuscrise medievale și de biblioteca personală și manuscrisele lui Voltaire ce se află la Biblioteca Publică din Leningrad, precum și de sute și mii de alte manuscrise ale unor scriitori de seamă din secolele XVIII și XIX.

Numeroși cercetători literari din străinătate cer informații în legătură cu manuscrisele unor scriitori străini, relații despre traducătorii ruși, despre bibliografia sovietică.

Deosebit de strînse sînt relațiile teoreticienilor literari sovietici cu colegii lor din țările lagărului socialist. Oamenii de știință bulgari au găsit în arhivele sovietice numeroase manuscrise care le-au fost de mare preț pentru alcătuirea unei istorii a literaturii bulgare. Sînt studiate reciproc străvechile relații culturale ruso-cehe, ruso-poloneze, ruso-romîne.

In ultima vreme au căpătat o largă amploare relațiile oamenilor de știință sovietici cu cei din Anglia, Franța și țările scandinave. La Cambridge, de pildă, se află în pregătire o culegere în mai multe volume, intitulată „Scrisorile lui Dickens", pentru care arhivele din Leningrad au trimis fotocopiile cîtorva autografe ale scriitorului englez. In Danemarca au fost trimise fotocopiile scrisorilor lui G. Brandes. In Iugoslavia autografele unor scriitori sîrbi din veacul trecut. Pe de altă parte, oamenii de știință sovietici au primit și ei din străinătate numeroase materiale. Printre acestea sînt fotocopiile unor scrisori ale lui Turghenev, găsite recent la Oxford, cîteva fotocopii de pe autografe ale lui Pușkin, păstrate în Danemarca printre hîrtiile lui Andersen, ș. a.

Aleksandr Aleksandrovici Fadeev

La 13 mai 1956, a decedat în condiții tragice, în al 55-lea an al vieții, Aleksandr Aleksandrovici Fadeev, mare scriitor sovietic, membru supleant în C.C. al P.C.U.S., deputat al Sovietului Suprem al U.R.S.S., secretar al conducerii Uniunii Scriitorilor din U.R.S.S., membru al Biroului Consiliului Mondial al Păcii.

A încetat din viață în mod prematur unul din talentații scriitori sovietici, autor al unor opere beletristice bine cunoscute și iubite de popor.

Aleksandr Aleksandrovici Fadeev s-a născut în orașul Kimrî, regiunea Kalinin, în 1901, într-o familie de felceri. El și-a petrecut copilăria și tinerețea în Extremul Orient. A. A. Fadeev începe să desfășoare activitatea revoluționară la vîrsta de 17 ani. In 1918 el intră în rîndurile Partidului Comunist, lucrează în ilegalitatea bolșevică, care lupta împotriva bandelor lui Kolceak și a intervenționiștilor japonezi. In anii 1919—1920 el participă la lupta partizanilor din Extremul Orient împotriva gardiștilor albi și a intervenționiștilor iar după zdrobirea lui Kolceak duce muncă politică în rîndurile Armatei Roșii.

In 1921 A. A. Fadeev a fost ales delegat la Congresul al X-lea al partidului. Impreună cu un grup de delegați la Congres el a participat la lichidarea rebeliunii contrarevoluționare de la Kronstadt.

Intre anii 1922—1924, A.A. Fadeev a studiat la Academia de mine, iar în perioada 1924— 1926 a dus munci de partid în Kuban, la Rostov pe Don și la Moscova.

Cu începere din anul 1926, A. A. Fadeev trece la muncă de conducere pe tărîm literar. El a fost unul din organizatorii activi ai Uniunii scriitorilor sovietici și timp de mulți ani a fost unul din conducătorii Uniunii.

La Congresele al XVIII-lea și al XIX-lea ale Partidului Comunist, A. A. Fadeev a fost ales membru al C.C. al partidului; Congresul al XX-lea al partidului l-a ales membru supleant al C.C. al P.C.U.S.

A. A. Fadeev a făcut mult pentru dezvoltarea literaturii sovietice, luptînd pentru ideologia ei comunistă și pentru înalta ei măiestrie artistică. A. A. Fadeev și-a început activitatea literară în 1922. Povestirea „Infrîngerea", care a apărut în 1927 și care l-a adus o largă popularitate, este una din cele mai remarcabile opere ale literaturii sovietice.

In deceniul al patrulea, A. A. Fadeev lucrează la marele său roman „Ultimul din Udeghe", consacrat perioadei războiului civil din Extremul Orient.

A. A. Fadeev a oglindit măreţele fapte de eroism ale poporului sovietic din anii Războiului pentru Apărarea Patriei într-o serie de reportaje și corespondențe de pe front, în cartea „Blocada Leningradului" și în remarcabila operă, care a devenit una din cele mai dragi cărți ale poporului sovietic și mai ales ale tineretului — romanul „Tînăra Gardă", distins cu premiul Stalin clasa I.

A. A. Fadeev a scris de asemenea o serie de lucrări asupra teoriei realismului socialist și articole consacrate problemelor actuale ale dezvoltării literaturii sovietice.

Fiind unul din cei mai proeminenți reprezentanți ai culturii sovietice, A. A. Fadeev s-a bucurat de respectul și dragostea profundă a cercurilor largi ale intelectualilor sovietici. A. A. Fadeev este cunoscut nu numai în Uniunea Sovietică, ci și departe de hotarele ei. Cărțile lui au fost traduse în multe limbi și au fost tipărite în milioane de exemplare. Activitatea desfășurată de A. A. Fadeev în apărarea păcii a avut un rol însemnat pentru unirea forțelor intelectualilor progresiști din străinătate.

Guvernul sovietic a dat o înaltă prețuire meritelor lui A. A. Fadeev, decorîndu-l cu două ordine Lenin și cu medalii.

In ultimii ani, A. A. Fadeev a suferit de o boală progresivă grea — alcoolismul, care a dus la slăbirea activității lui creatoare. Măsurile medicale luate timp de cîțiva ani nu au dat rezultate pozitive. Intr-o stare de puternică depresiune sufletească provocată de o nouă criză a bolii, A. A. Fadeev și-a pus capăt vieții.

Moartea tragică a smuls din rîndurile noastre un fiu credincios al poporului sovietic, un artist talentat, un patriot al patriei socialiste.

Moștenirea creatoare a lui A. A. Fadeev, pătrunsă de dragoste pentru poporul său și de încredere în victoria comunismului, este un bun al culturii socialiste.

MIHAIL SAZONOV

In abataj

In abataj, gustînd adînc vederea
Cărbunilor în straturi diamantine,
Ministrul se opri-n apropierea
Unui flăcău miner, mezin, vezi bine.

Și-a zis mezinul: rîvnă să depună
Ca oaspetele lucru bun să vadă.
Dar stîngăcia-l face de minciună.
Fărîmă stratul, munca nu-i dă roadă.

Spre el veni ministrul, surizîndu-i:
— Așa, băiete, nu ai spor. — Dă-mi mie.
Iși îndreptă, scurt, casca și, la rîndu-i
Și-a pus mănuși de pînză fumurie...

Și unde-a prins ciocanul lui să cînte!
Grămadă, blocuri cad — mai mare dragul.
Mezinul începu să se frămînte:
De unde-a prins ministrul feleșagul?

Văzînd un muncitor mai în etate
Se duse să-l descoase: cum e cazul?
Bătrînul l-a privit cu bunătate
Și-un zîmbet viu îi lumină obrazul:

— Invață
— spuse —
și-n popor te-ncrede.

Căci timpul — fericirea ne-o dă zestre.
Ministrul l-am crescut aici băiete.
Intîiu-i pas în mina asta este!

In romînește de ȘTEFAN IUREȘ

SIRBAI MAULENOV

Darul

Un măr roșcat pe-o ramură subțire
Unui țăran romîn încărunțit,
Colhoznicul kazah, la despărțire,
De bun rămas
cu drag l-a dăruit.
Ce măr era!
Nici palma să cuprindă
Nu izbutea tot trupeșu-i rubin
Cu coaja lui pietroasă și lucindă
Cu-aromele kazahelor grădini.
— Eu ca pe-un semn de trainică frăție,
Șopti mișcat romînul cînd pleca,
Sămînța lui, puternică și vie,
O voi păstra s-o duc în țara mea.
Voi logodi cu mărul de-Alma Ata
Grădina țării mele-mbelșugată!

In romînește de MIHAI COSMA

Din activitatea A.R.L.U.S.

In sprijinul rezolvării problemelor producţiei

Regiunea Hunedoara este un puternic centru industrial al patriei noastre. Aici sînt concentrate marile exploatări miniere din Valea Jiului, aici s-au dezvoltat în anii orînduirii democrat-populare puternice întreprinderi industriale — Combinatul siderurgic „Gh. Gheorghiu-Dej", uzinele din Cugir şi Călan, mari şantiere de construcţii.

Entuziasmul cu care oamenii muncii de pe întreg cuprinsul patriei luptă pentru înfăptuirea istoricelor directive ale celui de al II-lea Congres al Partidului însufleţeşte deopotrivă pe muncitorii, tehnicienii şi inginerii din această regiune. Ei depun eforturi susţinute pentru creşterea producţiei şi a productivităţii muncii, reducerea preţului de cost, introducerea unor procedee tehnologice avansate.

Analizînd modul cum organizaţiile A.R.L.U.S. vin în sprijinul rezolvării problemelor arzătoare ce preocupă colectivele diferitelor întreprinderi, şedinţa consiliului regional A.R.L.U.S. Hunedoara, care a avut loc nu de mult, a acordat deosebită atenţie activităţii de propagare a experienţei sovietice, a metodelor de muncă înaintate.

Discuţiile purtate de către membrii consiliului regional şi secretarii consiliilor raionale A.R.L.U.S. — invitaţi la această şedinţă — au apreciat ca folositoare unele acţiuni organizate de consiliul regional.

Totodată, discuţiile au scos la iveală nivelul scăzut al activităţii desfăşurate pînă acum, precum şi serioasele lipsuri existente în munca consiliilor raionale Hunedoara şi Petroşani şi a multor comisii A.R.L.U.S. din întreprinderi.

Astfel, s-a relevat faptul că de luni de zile, unele comisii A.R.L.U.S. nu desfăşoară nici un fel de activitate, că ele nu sînt îndrumate să cunoască sarcinile curente ale întreprinderii pentru a veni în sprijinul rezolvării acestora. In cadrul Combinatului siderurgic din Hunedoara se ridică astăzi multe şi variate probleme ce frămîntă întregul colectiv: muncitorii oţelari luptă pentru realizarea a 600 de şarje rapide anual de fiecare schimb; laminoriştii — pentru aplicarea metodei sovietice Turtanov, care asigură o înaltă productivitate; inginerii studiază introducerea în procesul de producţie a unor procedee tehnologice noi. Membrii comisiei A.R.L.U.S. nu s-au gîndit însă cum să ajute la desfăşurarea acestor însemnate acţiuni. Broşurile editate de A.R.L.U.S., ce împărtăşesc preţioasa experienţă a oţelarilor, turnătorilor şi strungarilor sovietici, deseori rămîn închise în sertarele membrilor comisiei, în timp ce oamenii muncii din aceste ramuri de activitate aşteaptă cu interes asemenea materiale care i-ar ajuta să lucreze cu mai mult spor. Lucruri asemănătoare — au arătat participanţii la discuţii — se petrec şi în sectoarele miniere din Valea Jiului.

— La mina Petrila — a spus ing. Lucian Drăguţ — metoda graficului ciclic nu este folosită aşa cum trebuie, pentru că principiile care stau la baza aplicării acestei metode sînt cunoscute numai de vîrfurile tehnice şi administrative. Comisia A.R.L.U.S. de la mina Petrila ar putea aduce un ajutor preţios la răspîndirea acestei metode în rîndul minerilor, îndeosebi dacă ar înfăţişa procesul de organizare a muncii după graficul ciclic în minele din Kuzbass, care au un specific asemănător celor din Valea Jiului.

Lucrările şedinţei au relevat şi faptul că unele consilii raionale A.R.L.U.S. înscriu în mod formal în planurile lor de muncă unele acţiuni pe care apoi nu se mai îngrijesc să le realizeze.

De ce nu s-au înfăptuit aceste acţiuni, a arătat în cuvîntul său ing. N. Leţu, decanul Institutului de mine din Petroşani şi membru în consiliul regional.

— Membrii consiliului raional A.R.L.U.S. Petroşani — a arătat prof. N. Leţu — se deplasează rar la exploatările miniere. In munca biroului consiliului raional a prins rădăcini adînci metoda rezolvării sarcinilor prin telefon.

In continuare, prof. N. Leţu a arătat că dacă consiliul raional ar solicita ajutorul celor 20 de ingineri şi tehnicieni din sectorul minier care au studiat în Uniunea Sovietică, dacă ar da mai multă atenţie felului cum e studiat şi folosit materialul documentar, dacă ar întări colaborarea cu celelalte organizaţii de masă, munca organizaţiilor A.R.L.U.S. s-ar îmbunătăţi simţitor.

La şedinţa consiliului regional A.R.L.U.S. Hunedoara, a fost aspru criticată tendinţa unor activişti de a urmări doar aspectul formal, de paradă, al manifestărilor pe care le organizează, fără a se îngriji de eficacitatea acestora. Despre asemenea manifestări, care nu fac servicii nici organizaţiei noastre şi nici participanţilor, au vorbit Alex. Binea de la uzina Cugir, Gavrilă Tetea de la Hunedoara, Moise Mordoşan din Deva.

Biroul consiliului regional A.R.L.U.S. a fost criticat pentru faptul că, ocupîndu-se exclusiv de organizarea unor acţiuni centrale — la care a atras şi activiştii consiliilor raionale — a neglijat îndrumarea activităţii comisiilor A.R.L.U.S.

A fost criticat îndeosebi Gh. Josan, responsabil cultural în biroul consiliului regional, care, răspunzînd de activitatea consiliului raional Hunedoara, a neglijat complet munca în marile întreprinderi. El s-a substituit consiliului raional Hunedoara, a subapreciat oamenii cu care lucra, respingînd orice propunere şi iniţiativă venite din partea acestora.

Deşi stilul defectuos de muncă al responsabilului cultural era bine cunoscut membrilor biroului regional, aceştia nu au luat la timp măsurile necesare, lăsînd ca situaţia să se agraveze, fapt ce a adus prejudicii întregii activităţi a organizaţiei.

Analizînd aceste lipsuri, şedinţa consiliului regional A.R.L.U.S. Hunedoara a prevăzut în planul de muncă pe trimestrul II unele măsuri care să ducă la îmbunătăţirea activităţii în sectorul industrial. Se vă urmări întărirea colaborării comisiilor A.R.L.U.S. cu comitetele sindicale şi cercurile A.S.I.T., în scopul organizării unor acţiuni de popularizare a procedeelor tehnice sovietice înaintate, ca, de pildă, metoda Filippov de mărire a coeficientului de utilizare a furnalului, metoda Orlov de zidire rapidă, metoda graficului ciclic ş.a., ţinînd seama de cerinţele specifice fiecărei întreprinderi. In colaborare cu organizaţiile U.T.M., comisiile A.R.L.U.S. vor organiza întîlniri cu tinerii mineri şi minerii fruntaşi, iar la Hunedoara va avea loc o consfătuire a metalurgiştilor la care se va discuta despre metodele înaintate de muncă folosite de brigăzile de tineret. De asemenea, se vor iniţia consfătuiri cu inginerii şi tehnicienii care au studiat în Uniunea Sovietică, precum şi alte asemenea acţiuni menite să asigure o activitate permanentă şi la un nivel mai înalt a comisiilor A.R.L.U.S. din întreprinderi.

FLORICA SAVA

Concurs literar

Cu prilejul comemorării a 20 de ani de la moartea marelui scriitor sovietic Maxim Gorki, consiliul regional A.R.L.U.S. Bucureşti, în colaborare cu comitetul regional U.T.M. şi secţiunea de învăţămînt a sfatului popular regional, organizează un concurs literar pentru elevii şcolilor medii şi de 7 ani cu tema: „Ce am citit şi ce am învăţat din operele literare ale lui Maxim Gorki".

Pentru cele mai bune lucrări se vor acorda premii: aparate de fotografiat, stilouri şi creioane automate, cărţi, abonamente la presa A.R.L.U.S., diplome şi menţiuni.

Lucrările se primesc pînă la data de 20 iunie a. c. pe adresa: Consiliul regional A.R.L.U.S. Bucureşti, str. Ion Ghica nr. 5, etaj IV, raionul Tudor Vladimirescu.

O manifestare pentru studenţi

Consiliul orăşenesc A.R.L.U.S. Bucureşti, a organizat recent la Casa prieteniei romîno-sovietice o manifestare pentru studenţii Universităţii C. I. Parhon.

Cu acest prilej, academicianul Tudor Vianu a prezentat creaţia marelui scriitor rus F. M. Dostoevski. Cei peste 600 de participanţi — studenţi ai diferitelor facultăţi din cadrul Universităţii, au vizionat apoi filmul sovietic: „Spre ţărmuri noi".

Scrisori către redacţie

Din activitatea comisiei

Comisia A.R.L.U.S. din cadrul Tribunalului popular al raionului Tecuci desfăşoară o bogată activitate cultural-educativă.

Deseori sînt organizate şezători literare, unde se citesc versuri din poeţi ruşi şi sovietici, sau se recenzează diverse lucrări beletristice.

Totodată comisia caută să sprijine munca profesională a colectivului din instituţie. In acest scop s-au organizat convorbiri şi referate privind rolul activ al judecătorului sovietic, colaborarea acestuia cu avocatul pentru stabilirea adevărului obiectiv, rolul educativ al justiţiei sovietice ş.a.

ION LACUSTA
corespondent voluntar

Întîlnire cu fruntaşii recoltelor bogate

La căminul cultural din Biertan, raionul Mediaş, s-a organizat de curînd, din iniţiativa comisiei A.R.L.U.S., o întîlnire a ţăranilor muncitori cu colectivişti, muncitori din G.A.S şi fruntaşi ai recoltelor bogate din comună.

Tov. Karol Heltman brigadier la G.A.C. „7 Noiembrie" a înfăţişat cu acest prilej metodele folosite de brigada sa la cultivarea cartofilor.

Multe lucruri preţioase cu privire la cultivarea viţei de vie au aflat cei prezenţi din expunerea tov. Dumitru Filip, de la G.A.S.-Richiş — secţia Biertan, care a explicat pe larg anumite procedee sovietice aplicate în gospodăria de stat, ce au asigurat o mare producţie de struguri la ha.

Fruntaşul recoltelor bogate Ilarie Popa, ţăran muncitor cu gospodărie individuală din Biertan a vorbit apoi despre aplicarea metodelor agrotehnice avansate de cultivare a grîului.

ALEXANDRU GYÖRFI
corespondent voluntar

La uzina de maşini-unelte

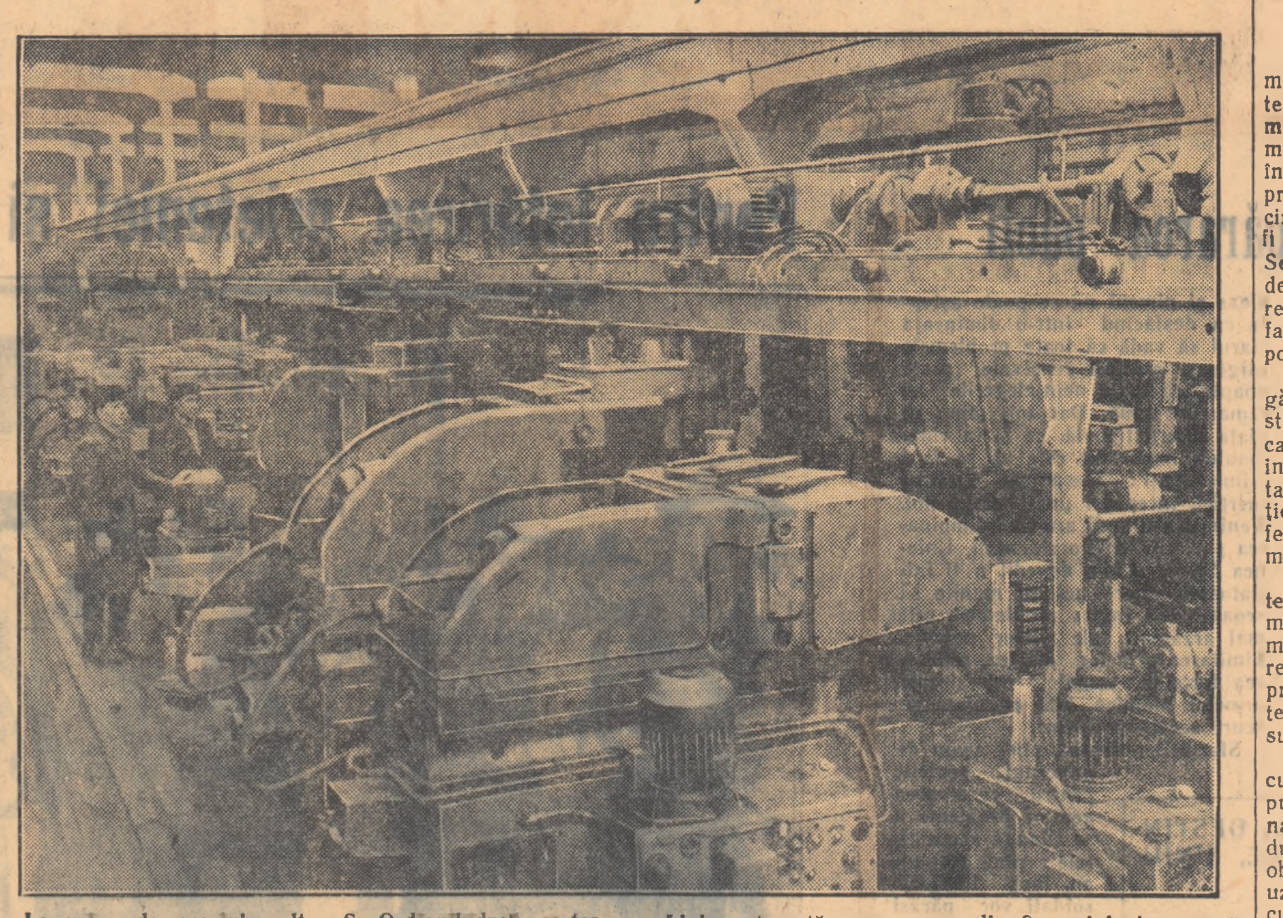

La uzina de maşini-unelte „S. Ordjonikidze" se termină montarea unei linii automate pentru prelucrarea unor piese de maşini agricole.

Linia automată se compune din 8 maşini şi e prevăzută cu un transportor păşitor care aduce piesele. Linia va fi deservită numai de doi oameni.

In vizită la Lidia Korabelnikova

M. SIGLER
inginer şef la fabrica de încălţăminte „Kirov"-Bucureşti

Lucrez de mulţi ani în industria pielăriei şi încălţămintei şi mă interesează — fireşte — tot ce e nou în acest însemnat sector al industriei uşoare. De aceea, cînd în cursul anului trecut am avut prilejul să fac o călătorie la Moscova, i-am întrebat pe tovarăşii sovietici dacă aş putea vizita una din fabricile sovietice de încălţăminte, a cărei faimă a ajuns de mult şi în ţara noastră, fabrica „Parijskaia Kommuna". La fabrica unde lucrez, precum şi la alte fabrici din ţara noastră, am avut prilejul să cunosc şi chiar să mă ocup îndeaproape cu aplicarea metodelor iniţiate de muncitoarele Lidia Korabelnikova şi Lidia Savelieva, de la această fabrică.

Prietenii sovietici s-au arătat bucuroşi să mă ajute.

Am fost primit prieteneşte de directorul fabricii şi de inginerul şef. Ei mi-au vorbit despre fabrica lor cu vizibilă mîndrie. Şi aveau şi de ce să fie mîndri! „Parijskaia Kommuna" şi-a început activitatea prin 1920. Era una din primele întreprinderi construite de Puterea Sovietică îndată după Revoluţie.

Bine înţeles fabrica de astăzi e departe de cea de atunci. Ea a fost reconstruită de cîteva ori. Încă prin 1940, era printre cele mai mari fabrici de încălţăminte din Uniunea Sovietică. Astăzi, „Parijskaia Kommuna" produce peste 30.000 de perechi de încălţăminte pe zi.

Am vizitat fabrica împreună cu inginerul şef Rezkazov. Mi-ar fi greu să descriu amănunţit tot ce-am văzut în cursul acestei vizite. Impresionează în primul rînd caracterul modern şi curăţenia fabricii, care par a-ţi spune că oamenii sovietici, ştiind-o a lor, au construit-o şi o îngrijesc cu dragoste şi vădesc mult spirit gospodăresc şi inventivitate pentru a o dota continuu cu tehnica cea mai nouă. In secţii, fiecare lucru e aşezat cu rost. Maşinile sînt toate curate, îngrijite, vopsite. Maşinile de rezervă sînt acoperite cu prelată. Întregul proces de fabricaţie se desfăşoară pe bandă rulantă. Feţele de încălţăminte sînt croite într-o secţie specială, pe cale mecanică, cu ştanţa, ceea ce sporeşte mult productivitatea muncii faţă de croiala manuală, care se mai aplică la noi. Operaţiile de pregătire şi cusut al feţelor sînt adaptate în secţii la fiecare bandă de tălpuit. Am observat în secţia de croit un amănunt interesant: la ştanţele de croit, butucii de lemn au fost înlocuiţi cu plăci de policlorură de vinil. Maistrul secţiei ne-a explicat că, prin folosirea acestor plăci, se înlătură o serie de deficienţe întîmpinate la croirea pe butuci de lemn şi se asigură o mai bună calitate a pieselor croite. Şi ştanţarea tălpii se face într-o secţie aparte. Talpa necesară este măsurată la preluare şi decontare după suprafaţă, şi nu după greutate, ceea ce face posibilă urmărirea folosirii ei mai raţionale.

Am stat de vorbă la secţia de rihtuit cu Lidia Korabelnikova. Atît vestita inovatoare cît şi inginerul şef Rezkazov mi-au vorbit despre seriozitatea şi stăruinţa cu care s-a urmărit la fabrică buna aplicare a metodei sale. Au fost organizate cursuri speciale, la care muncitorii au fost instruiţi asupra modului de lucru, asupra normativelor de consum, precum şi asupra căilor pentru reducerea acestor normative. In fiecare secţie a fost afişat normativul de consum pentru 100 perechi de încălţăminte, astfel ca fiecare muncitor să cunoască ce cantităţi sînt prevăzute a fi utilizate din fiecare material.

Intr-o secţie de cusut am cunoscut pe maistrul Lidia Savelieva. Mulţi lucrători din ramura încălţămintei din ţara noastră au aflat de metoda creată de dînsa.

M-a impresionat sectorul condus de Lidia Savelieva. Este într-adevăr un exemplu de organizare şi de disciplină. Fiecare muncitoare nu este numai o executantă, ci efectuează în acelaşi timp controlul operaţiilor precedente şi autocontrolul propriei operaţii. In aceste condiţii, desigur producţia de încălţăminte de calitate superioară este lucru obişnuit. Lidia Savelieva ne-a vorbit despre rolul controlului reciproc în creşterea simţului de răspundere al fiecărui muncitor faţă de operaţia executată precum şi, în genere, faţă de calitatea întregii producţii.

Am avut de învăţat multe alte lucruri noi în vizita la „Parijskaia Kommuna". Astfel, la secţia de tălpuit, am observat că talpa de cauciuc sau cea microporoasă se lipeşte pe bază de policlorură de vinil, fără a se folosi soluţia de cauciuc sau soluţia nitrică. O tehnologie specială, cu instalaţii de încălzire şi presare, uşurează mult folosirea soluţiilor.

Am urmărit cu atenţie şi mi-am făcut multe însemnări în legătură cu activitatea şcolii de calificare a uzinei. Ceea ce am observat în cursul vizitei prin fabrică mi-a fost confirmat de constatările făcute la şcoală. În Uniunea Sovietică, problema calificării nu este înţeleasă îngust, iar înaltul nivel de pregătire a muncitorilor, ca şi, de altfel, a tehnicienilor şi inginerilor, constituie o expresie vie a faptului că Partidul Comunist şi Statul Sovietic consideră cadrele, oamenii, drept un fond de aur de nepreţuit. Muncitorii din producţie au cu toţii nu numai o temeinică pregătire tehnică, ci şi serioase cunoştinţe teoretice. La cursurile şcolii profesionale, care se desfăşoară în afara orelor de producţie, muncitorii capătă cunoştinţe în legătură cu chestiunile legate direct de profesia lor, precum şi cunoştinţe de bază din domeniul fizicii, chimiei, geometriei ş.a.

Am mulţumit conducerii fabricii pentru dragostea cu care ne-a primit şi pentru că ne-a dat toată posibilitatea ca să cunoaştem organizarea superioară şi metodele înaintate de muncă ale acestui minunat colectiv.

Am făgăduit tovarăşilor sovietici să ajut pe muncitorii din fabrica noastră să aplice aceste procedee şi metode înaintate. Mă străduiesc, împreună cu alţi tovarăşi, să-mi ţin făgăduiala.

Rezultatele obţinute pînă acum ne îndeamnă să continuăm lupta pentru a obţine succese mereu mai mari.

Cooperaţia meşteşugărească în U.R.S.S.

Industria locală şi a cooperaţiei meşteşugăreşti din U.R.S.S. îşi orientează activitatea în direcţia folosirii multilaterale a resurselor locale de materie primă şi combustibil, urmărind îndeosebi să-şi creeze baze de materie primă proprii. In cel de al şaselea cincinal întreprinderile acestui sector vor fi reutilate din punct de vedere tehnic. Se vor produce noi tipuri de mărfuri de larg consum şi se va extinde reţeaua de întreprinderi pentru satisfacerea necesităţilor de toate zilele ale populaţiei.

Intreprinderile cooperaţiei meşteşugăreşti îşi desfăşoară activitatea în strînsă legătură cu industria republicană. Cerinţele concrete ale raionării industriei determină ritmul de dezvoltare a diferitelor ramuri ale producţiei, gradul şi direcţia specializării diferitelor întreprinderi din cooperaţia meşteşugărească.

In dezvoltarea sa, cooperaţia meşteşugărească ţine seama de problemele dezvoltării complexe a economiei. O tendinţă importantă în crearea de noi întreprinderi constă în apropierea acestora de resursele de materie primă şi de raioanele de consum.

Cooperaţia meşteşugărească, ce ocupă un loc important în economia republicană, va asigura în cursul cincinalului o mai mare dezvoltare a producţiei de obiecte de artă, mobilă, obiecte de galanterie, produse de uz casnic, mărfuri alimentare, precum şi a producţiei de materie primă, materiale, semifabricate şi anumite utilaje pentru necesităţi proprii.

Peste 3.000 de întreprinderi ale cooperaţiei meşteşugăreşti se ocupă în prezent cu fabricarea mobilei. Prin completarea acestora cu utilaj special în vederea mecanizării unor operaţii cum sînt lustruirea, şlefuirea, lipirea, precum şi prin dezvoltarea producţiei de furnir în raioanele cu păduri, în viitorii doi ani producţia acestor întreprinderi va creşte cu un miliard de ruble.

Intreprinderile de prelucrare a metalului vor spori producţia de veselă de uz casnic, de lacăte, cuţite, maşini şi lămpi de gătit, unelte şi maşini agricole simple etc.

Producţia alimentară, care şi pînă acum a ocupat un loc important în volumul producţiei globale a cooperaţiei meşteşugăreşti, va lua un nou avînt. In acest scop, artelurile industriale folosesc din ce în ce mai larg, pe lîngă materia primă din fondul centralizat, şi produsele agricole cumpărate direct de la colhozuri şi colhoznici.

Intreprinderile cooperative producătoare de materiale de construcţii vor continua să livreze cărămizi, olane, var şi vor dezvolta mult producţia de materiale de zidărie ca: blocurile de tuf, calcar, sgură, trestită etc.

Işi vor dezvolta mult producţia şi artelurile producătoare de încălţăminte şi textile. In acest scop, ele vor organiza mai raţional procesele de fabricaţie în întreprinderile existente, le vor reutila din punct de vedere tehnic, vor introduce o tehnologie înaintată şi vor efectua în continuare specializarea şi concentrarea producţiei. Aceasta va face posibilă îmbunătăţirea calităţii produselor şi mărirea sortimentelor.

Va lua mare avînt industria de confecţii a cooperaţiei meşteşugăreşti. Cooperativele mari şi mijlocii se vor specializa în producerea anumitor obiecte de îmbrăcăminte. Micile ateliere de confecţii vor trece la executarea exclusivă de comenzi ale clienţilor individuali şi a reparaţiilor.

Cerinţele mereu crescînde şi nivelul de trai din ce în ce mai ridicat al oamenilor sovietici fac necesară sporirea producţiei de obiecte de artă. In această privinţă, în diferite regiuni ale Uniunii Sovietice există tradiţii multiseculare. In noul cincinal, se vor dezvolta mult atelierele de covoare, dantele şi cusături, de obiecte ceramice, din piatră, piese sculptate în lemn, juvaericale şi obiecte miniaturale din carton şi metal.

Directivele celui de al şaselea cincinal prevăd extinderea reţelei de arteluri pentru deservirea populaţiei. In prezent, pînă la 80% din toate lucrările în acest domeniu sînt efectuate de cooperaţia meşteşugărească. Practica de pînă acum a arătat că este indicat ca în marile oraşe şi centre industriale să funcţioneze întreprinderi de tip industrial cu o largă reţea de puncte de primire, iar în oraşele mici, centrele raionale şi sate, să se înfiinţeze combinate de deservire care să reunească într-o singură clădire ateliere pentru repararea încălţămintei, îmbrăcămintei, spălătorii chimice etc.

In vederea îmbunătăţirii activităţii de deservire a populaţiei, urmează ca în al şaselea cincinal să se construiască cel puţin 22.000 noi întreprinderi, din care 2.000 de tip industrial specializat şi 20.000 de combinate.

Pe calea folosirii energiei solare

In mijlocul întinderii acoperite de nisipuri fierbinţi, se află o centrală electrică neobişnuită: ea este acţionată... de razele soarelui. Razele soarelui se transformă în curent electric, care e folosit pentru luminatul locuinţelor, irigarea ogoarelor, precum şi pentru o serie întreagă de alte lucrări.

...O asemenea centrală încă nu există, dar construirea ei e o problemă a viitorului apropiat şi ea va fi rezolvată datorită succeselor obţinute în domeniul heliotehnicii — adică al ştiinţei care se ocupă cu utilizarea directă a energiei solare în diverse scopuri tehnice.

Oamenii de ştiinţă din U.R.S.S., ca şi dintr-alte ţări, fac largi cercetări asupra folosirii energiei solare. Acum, pe baza succeselor realizate în crearea de semiconductori fizici, heliotehnica are largi perspective de dezvoltare. Unii savanţi consideră chiar că, cu timpul, folosirea energiei solare va cîştiga o amploare egală cu aceea a energiei nucleare şi a celei hidraulice.

In Uniunea Sovietică, au şi fost făcuţi primii paşi în această direcţie. In Asia Centrală sovietică, caracterizată prin predominanţa zilelor călduroase în cursul anului, funcţionează „băi solare" care sînt „încălzite" pe baza energiei solare. Au fost înfiinţate de asemenea „răsadniţe solare", în care se cultivă legume în cursul anului întreg. Căldura solară de peste zi este acumulată şi păstrată în acumulatori speciali subterani, pentru a fi utilizată la încălzirea răsadniţelor în timpul nopţilor reci. Au fost construite şi experimentate cazane cu abur încălzite cu ajutorul razelor solare, precum şi o „bucătărie solară", dotată cu o maşină de gătit cu capacitate de 500 waţi.

S-a dovedit apoi foarte confortabil şi practic „frigiderul solar", construit de inginerii sovietici. El este pus în funcţiune de aburii proveniţi de la un cazan încălzit de razele solare şi poate fabrica 250 kg de gheaţă pe zi. Frigiderele şi bucătăriile solare sînt deosebit de avantajoase pentru populaţia din Asia Centrală, din Transcaucazia şi din alte raioane sudice ale U.R.S.S.

Astăzi, savanţii heliotehnicieni îşi desfăşoară cercetările într-un laborator special, creat acum cîţiva ani de Institutul de energetică al Academiei de Ştiinţe a U.R.S.S. Aici se fac experienţe pentru folosirea energiei solare, se efectuează calcule privitoare la diversele instalaţii solare, se creează noi instalaţii şi se coordonează rezultatele obţinute de alte instituţii ştiinţifice.

In decursul celui de al şaselea plan cincinal, colectivul laboratorului va elabora o serie de instalaţii solare care vor putea fi folosite nu numai pentru necesităţi casnice, ci şi pentru diverse lucrări din industrie şi agricultură.

Nu de mult, a fost terminat la laborator un proiect de centrală electrică solară cu o capacitate de 1000 kW. O astfel de centrală va funcţiona în raioanele mai calde ale ţării care au cel puţin 200 de zile senine pe an. Ea va putea satisface cerinţele de energie electrică — iar iarna, şi de căldură — ale unei localităţi cu vreo 20.000 de locuitori.

Centrala electrică solară va deveni cu timpul un excelent mijloc pentru transformarea naturii. In multe deşerturi — ca de exemplu în deşertul Kara-Kum — se află la mici adîncimi ape sărate. Astăzi, apele acestea n-au nici o întrebuinţare. Dar în viitorul apropiat, cînd se vor construi aici centrale electrice solare, apele sărate vor putea fi trase la suprafaţă cu ajutorul pompelor şi curăţite în filtrele solare. Apa filtrată va servi la irigarea terenurilor şi la adăpatul vitelor.

In laborator a fost creat şi un nou termo-electrogenerator solar cu o capacitate de 40 de waţi. La noua instalaţie, razele solare reflectate de o oglindă paraboloidă încălzesc o baterie termoelectrică, ce dă curent electric continuu.

Savanţii sovietici fac cercetări pentru a crea în cursul actualului cincinal un termo-electrogenerator de mare capacitate. Sînt în curs de rezolvare şi diverse probleme privitoare la încălzirea locuinţelor şi a clădirilor industriale pe baza energiei solare, precum şi alte probleme relative la energetica solară.

V. A. BAUM

Din viaţă şi din cărţi

Zborul bolidului

La 1 februarie 1956, orele 8,30 după ora locală, a fost înregistrat zborul unui bolid mare prin regiunile Uralului de Nord şi Mijlociu.

Din relatările martorilor oculari, s-a stabilit că în zorii zilei a irupt o lumină orbitoare, mai albă ca în zilele cu soare obişnuite. In acest timp, cerul a fost brăzdat de un bolid de culoare albă cu nuanţe portocalii. In urma bolidului, rămînea o dîră de fum alb. Bolidul a parcurs atmosfera în 5-6 secunde, în direcţia nord vest, trecînd peste localităţile Is, Kosia şi altele (Uralul Mijlociu). După dispariţia bolidului, peste vreo 2-3 minute, în localităţile Nijneaia Tura, Is, Viia, s-au auzit nişte zgomote care semănau cu exploziile proiectilelor de tun; clădirile s-au cutremurat iar geamurile s-au spart.

Zborul bolidului a fost de asemenea observat şi la Sverdlovsk şi Ivdile (Uralul de Nord).

Comisia pentru cercetarea meteoriţilor din Ural cît şi Comitetul pentru cercetarea meteoriţilor de pe lîngă Academia de Ştiinţe a U.R.S.S., caută intens acest meteorit.

Un palat din lut

Istoria arhitecturii universale cunoaşte puţine palate mari, construite din lut, care să se fi păstrat pînă în zilele noastre. Casa-palat din Gatcino, de lîngă Leningrad, constituie o raritate în acest sens.

Palatul este vechi de 158 de ani. Cercetările au arătat că materialul din care sînt făcuţi pereţii palatului devine, cu trecerea anilor, tot mai rezistent. Asupra acestui palat nu şi-au lăsat urma nici anii, nici condiţiile aspre ale climei nordice, nici chiar zguduirile provocate de exploziile bombelor, în anii de război.

Constructorul acestui original palat este vestitul arhitect rus N. A. Lvov, care a trăit în secolul XVIII. La construirea palatului el a întrebuinţat pentru prima oară ca material de construcţie lutul cenuşiu, prelucrat după o reţetă a sa proprie. Acest palat, în afară de fundament şi de turnul înalt, este clădit în întregime din cărămizi fabricate din lut.

Un pacient neobişnuit

Tur, un cal colhoznic, începu să simtă mari dureri de stomac. Calul slăbi curînd, nemaiputînd să muncească. Medicul veterinar Pavel Ivanovici Baboşin l-a scutit de muncă şi a început să-l trateze. Curînd calul se înzdrăveni.

A trecut mult timp. Odată, Pavel Ivanovici se întorcea acasă de la lucru (locuia în aceeaşi clădire în care se afla secţia veterinară). Soţia sa i-a spus:

— Nu ştiu de ce pe lîngă casă se tot învîrteşte un cal. L-am alungat dar nu pleacă, am încercat să mă apropii de el, dar nu mă lasă, zvîrle din picioare...

Pavel Ivanovici se apropie de fereastră şi văzu că, într-adevăr, afară stătea un cal, privind spre uşa spitalului. Cînd ieşi în prag, calul necheză uşor, se apropie şi întinse capul spre medic.

— E Tur! — îl recunoscu Pavel Ivanovici. — Ce-ai păţit, drăguţule?

Examinînd calul, descoperi că are crampe la stomac şi îi dădu un medicament. Tur se linişti şi se întoarse la grajd. De atunci, de cîte ori se îmbolnăveşte, Tur vine din proprie iniţiativă la medicul său curant.

O singură mînă...

In timpul războiului dintre Rusia şi Suedia (1788—1790), la cererea inamicului de a ceda cetatea şi de a deschide porţile, comandantul ciung al cetăţii Neuschlott, ofiţerul Kuzmin, a răspuns:

— Aş fi bucuros să deschid porţile, dar n-am decît o singură mînă şi cu ea ţin sabia.

Intîia idee de helicopter

Acum 200 de ani, marele savant rus M. V. Lomonosov a demonstrat o maşină inventată de el pentru ridicarea aparatelor meteorologice în straturile superioare ale atmosferei. Acesta a fost primul helicopter din lume. Construirea unui helicopter capabil să ridice oameni şi greutăţi a fost posibilă însă abia în secolul XX, cînd N. E. Jukovski a creat teoria elicei. Această teorie a fost pusă la baza helicopterului cu o singură elice, care a fost construit în 1912 de către unul din elevii lui Jukovski, academicianul B. Iuriev.

Nedespărţiţi

In împrejurimile casei de odihnă „Vasişcenko" de lîngă Harkov au crescut într-o pădure doi pini împreunaţi. La o înălţime de aproximativ cinci metri, aceşti copaci, ca şi cum s-ar fi temut să nu-i despartă cineva, şi-au împletit crengile. Cum se explică acest fenomen?

Sub presiunea vîntului şi din alte pricini, unele crengi se jupoaie. Pe locurile golite de coajă, mai ales acolo unde crengile sînt mult apropiate unele de altele, se produce o aşa zisă „altoire" naturală. Din crengile astfel altoite, continuă să crească una singură, care se dezvoltă foarte bine. Cunoscînd acest fenomen, unii grădinari folosesc deseori felul acesta de încrucişare a pomilor, prin apropierea şi altoirea unor ramuri fără să le rupă.

Primul club şahist din Rusia

In Rusia, şahul a căpătat o largă răspîndire pe la mijlocul veacului trecut. La începutul anului 1853, un foiletonist al gazetei „Petersburgskie vedomosti" arăta că jocul de şah capătă în Rusia „pe zi ce trece o popularitate din ce în ce mai mare". Puţin timp mai tîrziu, aceeaşi gazetă şi-a informat cititorii că la Petersburg a luat fiinţă „Societatea amatorilor de şah", organizată de cîţiva şahişti buni, despre care presa străină scria cuvinte elogioase. In acelaşi an s-a deschis primul club rus de şah. Secretarul clubului era unul din cei mai de seamă teoreticieni ai şahului, K. A. Ianiş, iar vizitatorii cei mai asidui erau scriitorii I. S. Turghenev, L. N. Tolstoi, A. P. Polonski, I. I. Panaev.

Primul club rus de şah a fiinţat pînă la sfîrşitul anului 1860.

Proverbe uzbece

Poţi să strigi „halva" cît pofteşti, că gura n-are să ţi se facă dulce.

Dacă ştii să aţîţi focul, poţi şi zăpada s-o topeşti.

Nu poţi tăia de două ori acelaşi berbec.

Mărul sănătos nu cade de pe creangă.

Sacul gol nu stă drept.

SĂPTĂMÎNA

O contribuţie preţioasă la apărarea păcii

IN DORINŢA DE A CONTRIBUI LA DESTINDEREA INCORDĂRII INTERNAŢIONALE, UNIUNEA SOVIETICĂ A HOTĂRIT:

- O nouă reducere a efectivelor sale armate cu 1.200.000 oameni.
- Reducerea cu 30.000 de oameni a efectivelor sovietice din R. D. Germană.
- Desfiinţarea unor şcoli militare.
- Scoaterea din flota militară a 375 de nave.
- Reducerea bugetului militar.

Citind ultimele hotărîri ale guvernului sovietic cu privire la dezarmare, oamenii încearcă un sentiment de satisfacţie. Mama din Moscova priveşte fotografia fiului ei plecat în armată — curînd Vanea se va întoarce acasă. Muncitorul din Paris reciteşte cifrele declaraţiei — el are acum noi argumente în lupta sa înflăcărată împotriva cursei înarmărilor. Patronul micului magazin din Bonn îi priveşte cu înţeles pe soldaţii americani — oare nu apropie hotărîrea Moscovei ziua plecării „băieţilor"?

Ani de zile a fost ţesută cu grijă plasa minciunilor. Fiecare gest de bunăvoinţă al Uniunii Sovietice era răstălmăcit cu neruşinare. Fiecare pas al guvernului sovietic spre pace era folosit ca pretext pentru o nouă aţîţare a isteriei războinice. Faptele sînt însă încăpăţînate. Propunînd de numeroase ori după război măsuri concrete pentru dezarmare — Uniunea Sovietică a polarizat simpatia oamenilor. Ziarele marilor trusturi puteau să ţipe la unison „propagandă"! — dar oamenii continuau să considere propunerea de a interzice arma atomică o idee nespus de preţioasă. Politicienii de carieră puteau să sugereze perfid că demobilizînd anul trecut 640.000 oameni, Uniunea Sovietică păstrează încă mai multe forţe decît celelalte mari puteri apusene — dar oamenii simpli ştiau că Uniunea Sovietică a propus încă de mult plafonarea la paritate a forţelor armate ale marilor state. Proroci falimentari puteau să susţină că propunînd dezarmarea, Uniunea Sovietică ar face-o din slăbiciune — dar oamenii ştiau că fiecare zi nu face decît să întărească statul sovietic.

Pentru mulţi, ceea ce precede cotitura trece de multe ori neobservat — adesea oamenii mănîncă fructele fără a fi participat nemijlocit la sădirea şi îngrijirea pomului. Dar bucurîndu-se de aroma mărului, oamenii se gîndesc cu recunoştinţă la cei ce au văzut în puietul fragil un copac vînjos, în floarea care părea că se va spulbera la primul vînt, fructul zemos. Mulţi din cei care se bucură azi de destinderea încordării, de faptul că pe cer norii încep a se risipi, nu pot să nu se gîndească la eforturile pe care Uniunea Sovietică le-a făcut în ultimii zece ani, pentru ca problemele cele mai arzătoare ale omenirii să fie rezolvate. Multe idei puteau să pară unora îndrăzneţe, altora nerealizabile: în secolul împărţirii lumii în state cu sisteme sociale diferite — dezarmare!; în anii de suspiciune de după război — reducerea efectivelor armate!; în epoca în care lumea veche încearcă să înlocuiască forţa ideilor cu forţa atomului dezlănţuit — interzicerea armelor atomice! Dar sămînţa a fost aruncată în pămînt bun. Strîngîndu-şi rîndurile, oamenii s-au dăruit unei lupte pasionate — lupta pentru viitorul lor, pentru viitorul vieţii pe pămînt. Chiar cei care au stat un timp deoparte s-au alăturat acestei lupte: sînt idei care însufleţesc conştiinţele vii şi trezesc pe cele adormite.

Au trecut anii şi ceea ce unii denumeau la început „propagandă comunistă" a cuprins pe minerii belgieni şi pe ţăranii Italiei, pe pescarii norvegieni şi pe tăietorii de lemne din Finlanda, pe socialistul suedez şi pe burghezul din Franţa. Căile pe care oamenii au ajuns să ceară reducerea armamentelor, interzicerea armelor atomice sînt diferite şi nu se poate spune că viitorul le apare tuturor ca ceva asemănător. Dar însăşi ideea scumpă fiecărui om, însuşi idealul pe care-l poartă, au nevoie — pentru împlinire — de linişte, de pace. Catolicului infocat degeaba i se va spune că războiul ar putea distruge biblioteca Lenin din Moscova; el ştie că nici biserica Sf. Petru n-ar rezista războiului atomic. Nici un locuitor al Londrei nu va fi de acord să-şi sacrifice oraşul, numai pentru ca Praga să fie făcută una cu pămîntul. In epoca noastră, războiul nu cunoaşte graniţe. Focul odată dezlănţuit ar cuprinde pe toţi; de aceea toţi trebuie să aibă grijă ca el să nu izbucnească. Armele, bombele poartă în ele primejdia izbucnirii pîrjolului. A reduce cît mai mult numărul lor, a le interzice cu totul pînă la sfîrşit — apare tuturor ca un imperios act de securitate.

Cantităţile imense de arme care se adună în lume poartă însă în ele nu numai primejdia viitorului ci şi privaţiunile prezentului. Mai multe arme înseamnă mai puţin unt; mai multe tancuri înseamnă mai puţine haine; mai multe avioane înseamnă mai puţine case. Nu numai statele au bugete de război — cheltuielile de război muşcă cu sete din bugetele multor familii. Cheltuielile de război constituie pentru majoritatea oamenilor o inutilă şi epuizantă muncă de Sisif. Ceea ce ieri părea ultima expresie a tehnicii este azi depăşit: în cursa înarmărilor nu poate exista pauză. Altădată oamenii ar fi considerat aceasta ca o fatalitate, ca umbra care însoţeşte destinul omenirii. Astăzi, însă, ei ştiu: cursa înarmărilor poate fi oprită, ea trebuie oprită! O susţine nu numai muncitorul francez — al cărui salariu este mai puţin decît modest, ci şi laburistul Bevan, care vede industria engleză de armament înghiţind cantităţi imense de oţel.

In lumea contemporană, relaţiile între state sînt fără îndoială complexe şi nimeni nu se poate aştepta ca desfăcînd într-o dimineaţă ziarul să vadă că toate problemele litigioase au fost rezolvate peste noapte, că toate neînţelegerile au rămas în urmă. Dar toţi ştiu: în viaţa internaţională, ca şi în viaţa omului, important este să se facă primii paşi: înseamnă sfîrşitul inerţiei, începutul unei etape noi. Venind în ultimii ani în întîmpinarea partenerilor ei occidentali, Uniunea Sovietică s-a dovedit a fi iniţiatoarea unor acţiuni menite să scoată din impas problemele cele mai arzătoare ale zilelor noastre. Limitarea armelor clasice, reducerea forţelor armate, interzicerea armelor atomice, iată enunţate pe scurt aceste probleme.

Sforţărilor depuse pînă acum de guvernul sovietic pentru rezolvarea acestor probleme li se adaugă acum altele: pînă într-un an, încă 1.200.000 soldaţi vor părăsi cazărmile, 30.000 de soldaţi sovietici din R. D. Germană vor umple trenurile purtînd pe ele un nume scump: Moscova; 375 de vase militare îşi vor acoperi turelele, numeroase şcoli militare vor deveni şcoli în care matematica nu va mai fi legată de balistică, experţi financiari vor lucra la reducerea din buget a unor însemnate sume de bani prevăzute azi pentru cheltuieli militare. Nici o propagandă duşmănoasă nu va putea întuneca semnificaţia luminoasă a unor asemenea fapte. Lucrurile se întîmplă tocmai în zilele în care în S.U.A. capete înfierbîntate cer noi sporiri ale cheltuielilor militare, cînd în Germania occidentală a fost consacrată oficial renaşterea Wehrmachtului, cînd generali pe care Atlanticul nu-i mai poate încape proiectează explozii atomice în Pacific. Lucrurile se întîmplă însă în acelaşi timp în zilele în care factori de răspundere ai Franţei şi Italiei, lideri politici din Anglia şi Norvegia, oameni simpli din Europa, America şi Asia, cer ca politica de război să fie înlocuită cu o politică de pace, ca înarmarea să facă loc dezarmării. In marea complexitate a vieţii internaţionale, hotărîrea Uniunii Sovietice joacă rolul unui far luminos. Ea arată statelor drumul pe care trebuie să-l urmeze. Satisfacţia cu care au primit-o oamenii e cu totul îndreptăţită. Căci noua chemare la dezarmare a guvernului sovietic va trebui să servească drept exemplu şi altora — ceea ce nu va putea fi decît în folosul oamenilor simpli. In zilele noastre nu poţi vorbi de pace fără să acţionezi în favoarea ei. Vechii latini spuneau: Si vis pacem, para bellum — dacă vrei pace, pregăteşte-te de război.

Aceasta a fost filozofia cinică a aţîţătorilor la război din toate timpurile. Azi, popoarele înlocuiesc vechiul dicton prin: Si vis pacem, para pacem — dacă vrei pace, pregăteşte-te pentru pace!

RADU ŢIULESCU

In trenul Moscova-Vladivostok

(urmare din pag. I-a)

maşinile fabricilor de hîrtie. O fi cumva student? Nu. Din buzunarul de la piept, Serghei Kolesnikov scoate o diplomă de inginer nouă-nouţă. El a absolvit Institutul politehnic din Leningrad cu specialitatea „maşini-unelte pentru tăierea metalului".

Dar ce legătură are aceasta cu maşinile fabricilor de hîrtie?! Aha! Aici şi-a vîrît codiţa dragostea! Cu şase luni în urmă, el s-a căsătorit. Maria a absolvit Institutul tehnologic, iar acum lucrează ca inginer-tehnolog în industria de hîrtie. A plecat la Sahalin, la combinatul de celuloză din Dolinsk. Iată, dar, cum s-a întîmplat că Serghei a trebuit să-şi ia rămas bun de la oraşul natal, Tula, unde lucra în specialitatea lui, şi să plece la Sahalin ca tehnolog, mai bine zis ca inginer de reparaţii...

— Maria scrie că este mare nevoie la combinat de ingineri de reparaţii — povesteşte el. Reparaţia maşinilor nu e bine organizată la ei. „Dacă vei reuşi să pui la punct acest lucru cît mai repede, vei cîştiga un prestigiu bine meritat în rîndul colectivului nostru" — scrie ea. Şi eu mă gîndesc aşa: o să lucrez deocamdată la reparaţii, iar cu timpul voi trece din nou la specialitatea mea. Şi la Sahalin va fi nevoie de ea. Aţi citit doar ce spune Nikita Sergheevici Hruşciov despre ţinuturile răsăritene...

★

Fedor Fadeevici Anişcenok, un colhoznic din Bogotola, ţinutul Krasnoiarsk, călătoreşte la clasa I. El are şaptezeci de ani, dar arată mult mai tînăr, cu faţa lui arămie şi rumenă. Stă mai mult pe coridor, lîngă uşa compartimentului de serviciu. Insoţitoarea de vagon e originară din Manzovka, de lîngă Vladivostok. Fostul preşedinte al colhozului „15 let Oktiebrea", o întreabă mereu: cum e viaţa în Primorie, ce roadă dă pămîntul de acolo?

Fedor Fadeevici Anişcenok se întoarce acasă din vizita pe care a făcut-o în Belorusia, de unde a plecat încă în anul 1907. Aproape o jumătate de veac a trăit omul în Siberia, a arat pămîntul, a luptat împotriva lui Kolceak, cincisprezece ani a fost preşedinte de colhoz pînă la comasarea lui şi deodată i-a venit dorul să mai vadă o dată locurile unde s-a născut şi a copilărit.

— Nu cumva te trage inima înapoi, în Belorusia? Poate te gîndeşti să te întorci în ţinutul natal — îl întreabă cei din jur.

— Patria noastră e foarte întinsă, ia uitaţi-vă pe hartă. Şi iată ce vreau să vă mai spun — adăugă el: fiecărui urs îi place bîrlogul lui! Acum, cu greu mă mai poţi smulge din taiga unde m-am obişnuit aşa de bine... Cîte amintiri din viaţă mă leagă de ea! Am lucrat mult aici, chiar şi la valorificarea pămîntului înţelenit, dar nu aşa cum lucraţi voi acum. Injugam boii cu noaptea în cap: atunci nici nu se pomenea de tractoare. Pămîntul siberian este foarte darnic — o adevărată comoară. Numai să-l îngrijeşti cum trebuie, şi el îţi dă de toate... Da, jumătate de veac am dat Siberiei. Dacă nu le-aş fi trimis dinainte o fotografie de a mea, rudele mele din Belorusia nici nu m-ar fi recunoscut. Iar în ceea ce priveşte viaţa, e la fel de bună şi acolo, şi aici.

Apoi adăugă: - M-am plictisit tot mergînd cu trenul; vreau să mă văd odată acasă: am fost ales crescător de vite la un colhoz comasat.

★

Dacă s-ar fi organizat în tren un concurs de somn, unul din primele locuri l-ar fi ocupat, fără discuţie, Olga Dzens-Litovskaia, colaboratoare ştiinţifică la un laborator de geologie.

— Nu-i chiar aşa de simplu să te pregăteşti pentru o expediţie — se scuză ea. — Am avut mult de furcă atît la Moscova, cît şi la Leningrad, în ajunul plecării. Şi ne mai aşteaptă destule griji la Sucian... Vreau să profit de drum, ca să prind puteri şi pentru nopţile nedormite din trecut, şi pentru cele din viitor...

Ea vorbeşte cu multă însufleţire despre Sucian:

— Cînd eram fetiţă, am citit în romanele lui Fadeev „Infrîngerea" şi „Ultimul din Udeghe" despre aceste locuri. Nici nu mi închipuiam că am să ajung să trăiesc aici şi să le cercetez. Şi curînd, pe urmele corturilor noastre vor răsări aşezări şi oraşe întregi.

★

Impreună cu Olga Dzens-Litovskaia, pleacă la Sucian Stanislav Arkadievici Toporeţ, un alt colaborator ştiinţific al expediţiei. El merge acolo pentru prima oară. Ascultă deci cu mult interes povestirile acelora care au mai fost în Orientul Indepărtat. Acest ţinut îl atrage datorită întinderilor sale vaste, cît şi datorită locurilor „albe", necercetate din punct de vedere geologic.

Congresul al XX-lea al P.C.U.S. a acordat o atenţie deosebită dezvoltării raioanelor răsăritene. Acum trebuie mult dezvoltată economia naţională a acestor locuri. Aceasta este părerea nu numai a tovarăşilor din colectivul expediţiei, dar şi a tuturor acelora cu care am discutat în cursul călătoriei cu acest tren.

Geologii au mai discutat şi problema mutării în Siberia a unor instituţii ştiinţifice. Acţiunea aceasta ar fi foarte folositoare. Tineretul din Siberia va avea astfel posibilitatea să capete mai uşor şi mai repede ajutorul ştiinţific de care are nevoie.

★

Şeful trenului, Ivan Nikolaevici Kubişkin, lucrează de puţin timp pe linia Moscova-Vladivostok. Brigada lui lucra mai înainte pe trenurile locale care transportau la Vladivostok pescari, muncitori din port, lăptărese, precum şi pe cei care plecau în concediu de odihnă la sanatoriile răspîndite pe litoralul golfului Amur.

— Tatăl meu zicea cîndva: Eh, departe-i Rusia de aici! Pe atunci Siberia nu era socotită ca făcînd parte din Rusia; şi viaţa aici era altfel, şi oamenii erau altfel. Acum, Siberia este tot Rusia! Poftiţi, dacă veţi trece prin toate compartimentele trenului, vă veţi putea convinge că din trei persoane, una nu este de prin părţile acestea. Trec prin compartimente şi mă minunez — ce mult popor merge acum în Siberia! Tineretul, desigur predomină, dar sînt şi mulţi specialişti mai în vîrstă... Aceasta ne bucură foarte mult, vă închipuiţi ce bogăţii imense vor fi acum valorificate!

I. BORISOV şi A. LEAPIN

Pentru întărirea prieteniei şi colaborării franco-sovietice

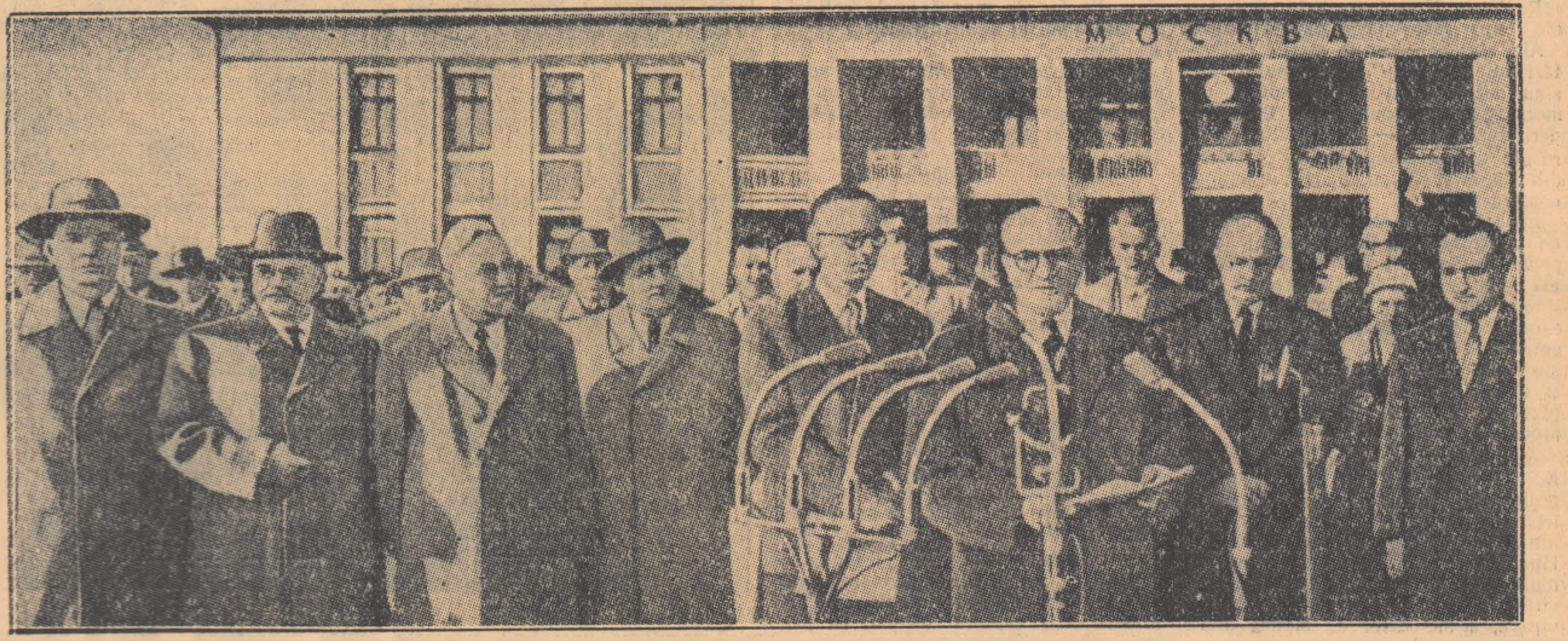

Sosirea la Moscova a preşedintelui Consiliului de Miniştri al Franţei, Guy Mollet şi a ministrului Afacerilor Externe, Christian Pineau. In fotografie (de la stînga la dreapta): M. G. Pervuhin, V. M. Molotov, N. A. Bulganin, L. M. Kaganovici, Guy Mollet (la microfon), Christian Pineau şi alţii la aeroportul Vnukovo.

La 15 mai au sosit la Moscova în vizită oficială primul ministru al Franţei, Guy Mollet, şi ministrul Afacerilor Externe, Christian Pineau. Locuitorii din Moscova şi toţi oamenii sovietici întîmpină delegaţia guvernamentală franceză cu un cordial „Bine aţi venit!". In persoana lor, oamenii sovietici salută pe conducătorii unei ţări faţă de care au nutrit şi nutresc cele mai prieteneşti sentimente. Noi ştim că şi poporul francez nutreşte aceleaşi sentimente faţă de Uniunea Sovietică.

Evenimentele din ultimul an au arătat convingător ce mijloc eficace de întărire a încrederii internaţionale îl constituie contactele directe dintre oamenii de stat din diferite ţări. Este cunoscută influenţa pozitivă pe care a exercitat-o asupra întregii vieţi internaţionale conferinţa şefilor guvernelor celor patru puteri, care a dat naştere „spiritului Genevei". E greu de presupus că s-ar afla cineva care să nege marea însemnătate politică şi istorică a vizitelor lui N. A. Bulganin şi N. S. Hruşciov în India, Birmania, Afganistan şi Marea Britanie.

Credincioasă principiilor leniniste ale politicii externe de pace, Uniunea Sovietică promovează activ o politică de dezvoltare şi întărire a relaţiilor de prietenie cu toate ţările. U.R.S.S. consideră că metoda tratativelor trebuie să devină singura metodă de rezolvare a problemelor internaţionale.

In prezent, există toate premizele pentru colaborarea prietenească dintre state. Fireşte că în calea îmbunătăţirii acestei colaborări există anumite greutăţi. Nu este un secret că e mai uşor să strici relaţiile dintre ţări, decît să le îmbunătăţeşti. Pentru înlăturarea greutăţilor e nevoie de mari eforturi. In această direcţie un rol însemnat trebuie să-l aibă tratativele directe între şefii de guverne. De aceea, este firesc uriaşul ecou pe care-l stîrneşte pretutindeni vizita conducătorilor francezi în U.R.S.S.

In cursul tratativelor ce se vor desfăşura la Moscova oamenii de stat din Franţa şi U.R.S.S. vor avea un schimb de păreri într-o serie de probleme internaţionale şi vor dezbate probleme importante, care interesează ambele state.

Ţările noastre, situate în Europa, au multe interese comune. Inainte de toate, este grija comună de a nu admite un nou război. Se ştie că cele două războaie mondiale au început în Europa şi că focarul lor l-a constituit Germania militaristă. Popoarele din Uniunea Sovietică, din Franţa şi din celelalte ţări europene au vărsat mult sînge pentru nimicirea duşmanului comun şi pentru asigurarea păcii. Ele trebuie să facă tot ce e posibil pentru preîntîmpinarea unui nou război.

O strînsă colaborare franco-sovietică ar avea, fără îndoială, un rol extrem de important în rezolvarea problemei dezarmării, problemă primordială a zilelor noastre. Popoarele aşteaptă din partea guvernelor lor măsuri concrete în vederea consolidării păcii şi a destinderii continue a încordării internaţionale. In ce o priveşte, Uniunea Sovietică întreprinde noi paşi în această direcţie. Cea mai vie mărturie a acestui fapt o constituie declaraţia guvernului U.R.S.S. în problema dezarmării dată publicităţii la 15 mai.

Imbunătăţirea relaţiilor franco-sovietice corespunde nu numai intereselor vitale ale Franţei şi U.R.S.S. Ea ar avea o influenţă extrem de favorabilă asupra soartei păcii şi securităţii în Europa şi în lumea întreagă. Ţările noastre sînt vital interesate în asigurarea păcii trainice şi a securităţii în Europa. Aceasta constituie o bază trainică pentru înţelegerea reciprocă şi colaborare, pentru dezvoltarea comerţului şi a legăturilor multilaterale dintre Franţa şi Uniunea Sovietică.

Necesitatea înviorării relaţiilor economice franco-sovietice se face simţită cu fiecare zi. Ambele ţări au mari posibilităţi de întărire a relaţiilor lor comerciale. Acum se pune problema de a transforma aceste posibilităţi în realitate.

Un lucru extrem de important pentru Franţa şi U.R.S.S. este, fără îndoială, problema dezvoltării continue a contactelor în domeniul culturii, ştiinţei şi tehnicii. Lărgirea relaţiilor în acest domeniu ar contribui la o mai bună înţelegere între ambele popoare, la îmbogăţirea reciprocă cu valori spirituale.

Salutînd vizita înalţilor oaspeţi francezi, opinia publică sovietică este încredinţată că dacă ambele părţi vor manifesta bunăvoinţă se vor putea obţine rezultate pozitive în dezvoltarea relaţiilor economice, comerciale şi culturale dintre Franţa şi U.R.S.S., în apropierea poziţiilor lor în cele mai importante probleme internaţionale.

Este evident că o bază potrivită pentru dezvoltarea colaborării franco-sovietice o vor putea constitui cunoscutele principii al respectării reciproce a integrităţii teritoriale şi a suveranităţii, al neagresiunii, al neamestecului reciproc în afacerile interne, al egalităţii şi avantajului reciproc, al coexistenţei paşnice şi colaborării economice. In condiţiile actuale ele alcătuiesc cea mai bună formă de relaţii reciproce între ţările cu sisteme diferite. După aceste principii se şi călăuzesc multe state în relaţiile lor internaţionale. Ele au fost recunoscute şi în declaraţia comună anglo-sovietică, semnată de curînd şi sînt aprobate de cele mai diferite cercuri din Franţa.

Uniunea Sovietică este pentru lărgirea şi întărirea pe toate căile a colaborării franco-sovietice pe baza principiilor amintite. După părerea părţii sovietice nu există azi problemă internaţională care să constituie o piedică de netrecut în calea dezvoltării colaborării prieteneşti între ţările noastre.

Prietenia dintre popoarele U.R.S.S. şi Franţei are un trecut măreţ. „De-a lungul întregii istorii — a declarat la sosirea sa la Moscova Guy Mollet — ele au fost unite printr-o prietenie sinceră, bazată atît pe simpatie reciprocă cît şi pe legături culturale şi economice. Eroismul de care a dat dovadă Armata Sovietică în timpul celui de al doilea război mondial, contribuţia ei la victoria finală au întărit aceste sentimente. Una din pieţele Parisului poartă numele Stalingradului. La amintirea acestei epopei, inimile celor două popoare ale noastre bat la unison". Şi această prietenie are un viitor şi mai strălucit.

Fie ca tratativele dintre conducătorii Franţei şi Uniunii Sovietice să aducă o nouă contribuţie la dezvoltarea continuă a relaţiilor de prietenie franco-sovietice.

(Articol apărut în ziarul „Trud").

Opinia publică din Brazilia se pronunţă pentru întărirea legăturilor cu Uniunea Sovietică

Ultimele numere ale ziarelor braziliene atrag atenţia prin titlurile, prin informaţiile şi articolele lor consacrate unei singure teme — situaţia grea a economiei Braziliei.

Politica americană de dictat în comerţul internaţional a pricinuit economiei braziliene pagube serioase. Sursa majorităţii veniturilor Braziliei este exportul. Totuşi, volumul comerţului ei exterior scade tot mai mult din cauza a tot felul de manevre ale monopolurilor americane. Datorită aceloraşi cauze, tot atît de deficitară este şi balanţa comercială a Braziliei, balanţă care continuă să înregistreze cifre tot mai mari la pasiv. Astfel, anul trecut, pasivul balanţei comerciale totaliza 86 milioane dolari. După părerea preşedintelui Kubitschek, situaţia financiară a ţării „este extrem de serioasă".

Care-i ieşirea din aceste greutăţi? Răspunsul la această întrebare este, pentru majoritatea brazilienilor, foarte limpede: trebuie să fie curmată dependenţa comerţului exterior al ţării faţă de interesele monopolurilor americane, păşindu-se cu hotărîre pe calea extinderii relaţiilor comerciale cu celelalte state.

O organizaţie ce se bucură de mare influenţă în mase — e vorba de Liga de luptă pentru eliberarea naţională a Braziliei — a dat, recent, publicităţii un apel adresat preşedintelui cerînd stabilirea de relaţii cu Uniunea Sovietică. In acest apel se subliniază că Brazilia „trebuie să-şi extindă pieţele în interesul dezvoltării economiei braziliene". Aceeaşi părere este exprimată şi de mulţi comentatori ai celor mai mari ziare braziliene.

Neliniştiţi de reducerea operaţiilor lor comerciale, numeroşi reprezentanţi ai cercurilor de afaceri cer guvernului cu tot mai multă insistenţă să ia măsuri pentru rezolvarea problemei pieţelor. Este extrem de caracteristic în această direcţie recentul Congres al cultivatorilor de bumbac. In centrul atenţiei a stat problema desfacerii normale a bumbacului, plantă care ocupă al doilea loc în exportul Braziliei. Exportul bumbacului brazilian, care se află într-o situaţie extrem de critică, s-a agravat mai ales după ce S.U.A. au hotărît la începutul acestui an, să-şi exporte bumbacul la preţuri de dumping. După cum scrie presa, 5.000 de cultivatori de bumbac brazilieni au cerut Congresului să dezbată problema exportului de bumbac brazilian prin căutarea de noi pieţe unde S.U.A. nu-şi pot exercita influenţa.

Sprijinind această cerere, deputatul I. Tamura a declarat că „nu există decît un singur mijloc de rezolvare a problemei desfacerii bumbacului brazilian — şi acest mijloc constă în extinderea comerţului nostru exterior prin tranzacţii directe cu Uniunea Sovietică şi cu celelalte ţări socialiste".

Nu de mult a avut loc la Rio de Janeiro un miting la care cei 70 000 de participanţi au adresat preşedintelui un apel cerînd stabilirea de relaţii diplomatice şi comerciale cu o serie de ţări, inclusiv cu Uniunea Sovietică.

Cererea de stabilire a acestor relaţii cu Uniunea Sovietică şi cu celelalte state socialiste a devenit în Brazilia o lozincă naţională în favoarea căreia se rostesc cele mai largi pături ale populaţiei.

Parada tinereţii

A început festivalul tineretului leton — sărbătoarea tinereţii, bucuriei, fericirii...

Vestea aceasta au dus-o în toate colţurile republicii „vestitorii festivalului", care au luat startul din oraşele Riga, Liepaia, Ventspils, Daugavpils, Elgave şi Rezekne.

...In duminica aceea, faleza largă a fluviului Daugava din Riga se învestmîntase sărbătoreşte. O mare de steaguri flutura în bătaia vîntului. De dimineaţă, autocamioane şi autobuse împodobite cu steaguri, placarde, steme şi insigne ale festivalului, transportau aici necontenit tineri şi tinere îmbrăcaţi în costume naţionale, care veneau să-i conducă pe „vestitorii festivalului". Crengi înflorite se amestecau cu buchetele de flori de cîmp, cu baloane de diferite culori. Pretutindeni se auzeau rîsete, glume, cîntece.

Şi iată că fanfara a răsunat măreţ, şi o linişte deplină s-a aşternut pe faleză. Festivalul a fost deschis. Din mii de piepturi a izbucnit apoi un cald „drum bun" şi în acordurile Imnului tineretului democrat, maşinile „vestitorilor festivalului" au pornit la drum.

..In dimineaţa aceleiaşi zile, la Riga s-a dat startul „ştafetei tinereţii" care va străbate simultan cinci rute. Membrii acestei ştafete, vor ţine în faţa tineretului sătesc conferinţe şi convorbiri despre sarcinile festivalului şi ale Spartachiadei popoarelor din U.R.S.S., vor contribui la dezvoltarea turismului, sportului şi la constituirea de echipe artistice de amatori.

In prima zi a festivalului au avut loc în toate oraşele şi satele Letoniei serbări ale tineretului. Ele au cuprins concerte, carnavaluri, jocuri populare, dans, focuri de artificii, numere de atracţie, competiţii sportive.

Comsomoliştii din Riga vor organiza în vara aceasta o grandioasă „serbare a tinereţii". In acea zi, în toate cluburile şi parcurile din capitala Letoniei, vor avea loc competiţii sportive, serbări populare la care îşi vor da concursul tinerii artişti profesionişti şi membri ai echipelor artistice de amatori, se vor face plimbări cu bărcile, focuri de artificii. La această serbare vor fi invitaţi oaspeţi din toate colţurile republicii, cei mai buni cîntăreţi, dansatori şi muzicanţi de la sate.

Festivalul a trezit un imens interes în rîndul tineretului. Pretutindeni se creează noi colective de amatori, în special ansambluri corale. Dramaturgi, poeţi şi compozitori participă la concursurile organizate pentru cele mai bune poezii, piese şi cîntece consacrate festivalului.

Durata festivalului va fi de un an. El va contribui la cimentarea prieteniei dintre tinerii şi tinerele din toate oraşele şi satele Letoniei.

Festivalul Republicii Letone face parte din pregătirile care au loc în întreaga Uniune Sovietică în vederea Festivalului Mondial de la Moscova, din vara anului 1957.

Noi recorduri mondiale

Asta s-a întîmplat la 25 aprilie. La orele 16 şi 5 minute precis, în aparatul de radio al aerodromului s-a auzit, în afară de zbîrnîitul obişnuit, vocea pe care o aşteptau cu toţii cu nerăbdare, de 16 minute:

— Pămîntul, Pămîntul, aici e „Pescăruşul". Altitudine 5.500 metri. Continui să urc...

Nu demult, ziarele sovietice au scris despre două recorduri mondiale stabilite de piloţii E. F. Miliuticev şi G. A. Tineakov, cu helicopterul „I.A.K.-24". Miliuticev a reuşit să zboare la o înălţime de peste 2.000 metri cu helicopterul-gigant „vagonul zburător", încărcat cu o greutate de patru tone, iar Tineakov s-a ridicat cu acelaşi tip de helicopter la 5 082 metri, avînd la bord o încărcătură de 2 tone. Şi iată, la orele 16 şi 10 minute, se anunţa:

— Pămîntul, Pămîntul. Sînt „Pescăruşul"... Altitudine 5.700. Continui să urc...

In înaltul cerului conduce aparatul rutinatul pilot experimentator Rafael Ivanovici Kaprelian. Cu 35 de minute înainte, el a decolat de pe pista aerodromului cu helicopterul său cu o singură elice „M.I.-4", avînd la bord o încărcătură de 2 tone de lingouri de oţel.

Aparatul de radio a amuţit.

Ora 16 şi 40 de minute. De data aceasta, pauza se prelungeşte aproape o jumătate de oră. Ce lungi, fără de sfîrşit le par clipele celor care stau în aşteptare în faţa aparatelor de recepţie ale aerodromului!

— Rafael Ivanovici nu-i prea guraliv — încearcă să-i liniştească radiotelegrafistul Melehin.

Şi iată că la orele 16 şi 41 de minute, zbîrnîitul obişnuit al aparatelor se înteţeşte şi de undeva, din depărtare, se aude vocea lui Kaprelian:

— Sînt „Pescăruşul". Am atins înălţimea de 6017,5 metri. Aterizez...

Toţi se îndreaptă spre pista de aterizare.

Departe, în înaltul cerului, apare un punct negru, abia vizibil. El creşte mereu şi acoperă aerodromul cu zgomotul asurzitor al motorului puternic, cît şi cu vîjîitul elicei.

Nici n-a apucat bine să se oprească elicea helicopterului şi mecanicul de bord Serghei Bugaenko a şi sărit în cabina pilotului, interesîndu-se dacă totul e în regulă, cum a mers maşina...

Strîngînd la piept cu mîinile îngheţate buchetul de flori de primăvară, Kaprelian îşi face loc printre cei care îl înconjoară. Primirea festivă, zbîrnîitul aparatelor de filmat, ţăcănitul aparatelor de fotografiat — toate acestea parcă-l stingheresc pe acest tînăr şi curajos pilot, care a adus ţării sale un însemnat dar — un nou record mondial.

★

După descifrarea barogramei, juriul sportiv a stabilit că altitudinea atinsă de R. I. Kaprelian a fost de 6.017,5 metri.

Iar a doua zi, pilotul-experimentator V. V. Viniţki a stabilit cu helicopterul „M.I.-4" un nou record mondial. Avînd la bord o încărcătură de o tonă, el a zburat la o înălţime de 6.048 metri. Au trecut trei zile. Iar la 29 aprilie, piloţii-experimentatori B. V. Zemskov şi R. I. Kaprelian au stabilit alt record mondial: cu un helicopter „M.I.-4" ei au străbătut distanţa de 500 km cu o viteză medie de 187,254 km pe oră.

„VEAC NOU", organ al Consiliului General A R L U S Apare săptămînal Redacţia şi administraţia str. Ion Ghica 5—7 Telefon 3 03 10 Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin" Piaţa Scînteii Bucureşti.
ABONAMENTE pe 3 luni, 3 lei; pe 6 luni, 6 lei; pe un an, 12 lei. Abonamentele se fac la toate oficiile poştale, prin factorii poştali şi difuzorii voluntari din întreprinderi şi instituţii. STAS — 3152 — 52.